

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ..... 2013 r.

w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin²⁾

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia:

1) dyrektywy Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2298, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 55, z późn. zm.);

2) dyrektywy Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2309, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 66, z późn. zm.);

3) dyrektywy Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 292, z późn. zm.);

4) dyrektywy Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 313, z późn. zm.);

5) dyrektywy Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzoniakami ziemniaków (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 60, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.3, t. 36, str. 340, z późn. zm.);

6) dyrektywy Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 74, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.3, t. 36, str. 354, z późn. zm.);

7) decyzji Komisji 2004/842/WE z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, na mocy których Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego należącego do odmiany, dla której złożono wniosek o włączenie do krajowego katalogu odmian roślin rolniczych lub katalogu odmian gatunków warzyw (Dz. Urz. UE L 362 z 09.12.2004, str. 21);

8) dyrektywy Komisji 93/17/EWG z dnia 30 marca 1993 r. określającej wspólnotowe klasy dla elitarnych sadzoniaków ziemniaka, wraz z warunkami oraz oznaczeniami stosowanymi dla tych klas (Dz. Urz. WE L 106 z 30.04.1993, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 169);

9) dyrektywy Komisji 2006/47/WE z dnia 23 maja 2006 r. ustanawiającej specjalne warunki dotyczące obecności *Avena fatua* w materiale siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2006, str. 18);

10) dyrektywy Komisji 2006/55/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającej załącznik III do dyrektywy Rady 66/402/EWG w odniesieniu do maksymalnej wagi partii materiału siewnego (Dz. Urz. UE L 159 z 13.06.2006, str. 13);

11) dyrektywy Komisji 2007/72/WE z dnia 13 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG w odniesieniu do włączenia gatunku *Galega orientalis Lam.* (Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 79);

12) dyrektywy Komisji 2008/62/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do rejestracji populacji miejscowych i odmian roślin rolniczych przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i regionalnych i zagrożonych erozją genetyczną oraz obrót materiałem siewnym i sadzoniakami ziemniaka tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 13, z późn. zm.);

13) dyrektywy Komisji 2008/124/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ograniczającej obrót materiałem siewnym niektórych gatunków roślin pastewnych oraz oleistych i włóknistych do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako elitarny materiał siewny lub kwalifikowany materiał siewny (Dz. Urz. UE L 340 z 19.12.2008, str. 73);

14) dyrektywy Komisji 2009/74/WE z dnia 26 czerwca 2009 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/55/WE i 2002/57/WE w odniesieniu do botanicznych nazw roślin, naukowych nazw innych

Na podstawie art. 40 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych;
- 2) liczbę rozmnożeń materiału siewnego dla poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego;
- 3) szczegółowe wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem w szczególności:
  - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji nasiennej w odniesieniu do poszczególnych grup roślin i gatunków,
  - b) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności, określenie przedplonu oraz zmianowania roślin na plantacjach nasiennych,
  - c) czasu prowadzenia plantacji wieloletnich roślin rolniczych,
  - d) sposobu oznaczania plantacji nasiennych;
- 4) szczegółowe wymagania w zakresie jakości materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych;
- 5) dopuszczalną wielkość partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w obrocie;
- 6) sposób oznaczania partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

---

organizmów oraz niektórych załączników do dyrektyw 66/401/EWG, 66/402/EWG i 2002/57/WE w związku z rozwojem wiedzy naukowej i technicznej (Dz. Urz. UE L 166 z 27.06.2009, str. 40);

15) dyrektywy Komisji 2009/145/WE z dnia 26 listopada 2009 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i rejonach zagrożonych erozją genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 44);

16) dyrektywy wykonawcza Komisji 2012/37/UE z dnia 22 listopada 2012 r. zmieniająca niektóre załączniki do dyrektyw Rady 66/401/EWG i 66/402/EWG w odniesieniu do warunków, jakie muszą być spełnione przez materiał siewny *Galega orientalis* Lam., maksymalnej wagi partii materiału siewnego niektórych gatunków roślin pastewnych i wielkości próbki *Sorghum* spp. (Dz. Urz. UE L 325 z 23.11.2012, str. 13).

- 7) wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, oraz wymagania jakościowe dla tego materiału;
- 8) wzór upoważnienia udzielanego przez zachowującego odmianę osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym, składającej wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem.

§ 2. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych składa się w roku, w którym dany materiał ma być poddany ocenie polowej, w terminach:

- 1) do dnia 15 marca – dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych ozimych;
- 2) do dnia 20 maja – dla ziemniaka;
- 3) do dnia 15 maja – dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych innych niż wymienione w pkt 1 i 2;
- 4) do dnia 15 marca – dla gatunków roślin uprawnych wieloletnich;
- 5) do dnia 31 sierpnia – dla gatunków roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania;

§ 3. Wytwarzany materiał siewny powinien być wolny od:

- 1) organizmów kwarantannowych;
- 2) organizmów niekwarantannowych, które mogą mieć wpływ na jakość materiału siewnego.

§ 4. 1. Plantacje, na których jest wytwarzany materiał siewny, zwane dalej „plantacjami nasiennymi”, powinny stanowić zwarty obszar uprawny.

2. Plantacje nasienne powinny być wolne od:

- 1) organizmów kwarantannowych;
- 2) innych niż uprawiany gatunków roślin uprawnych;
- 3) innych niż uprawiane odmian tego samego gatunku lub roślin nietypowych dla tej odmiany;
- 4) chwastów, w szczególności takich gatunków, których nasiona są trudne do oddzielenia od nasion odmiany uprawianej i które mogą mieć wpływ na wytwarzanie lub jakość wytwarzanego materiału siewnego;
- 5) organizmów niekwarantannowych, które mogą mieć wpływ na wytwarzanie lub jakość wytwarzanego materiału siewnego.

§ 5. 1. Plantacje nasienne powinny być zakładane z zachowaniem:

1) izolacji przestrzennej, która ma na celu oddzielenie plantacji nasiennej od źródeł obcego pyłku lub chorób i szkodników pochodzących ze zbiorowisk roślin uprawnych oraz dziko rosnących, mogących stanowić źródło obcego pyłku;

2) szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania materiału siewnego poszczególnych gatunków roślin uprawnych.

2. Jeżeli izolacja przestrzenna między plantacją, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, a plantacją, na której jest wytwarzany materiał siewny tego samego gatunku i tej samej odmiany niższego stopnia kwalifikacji nie zostanie zachowana, materiał siewny pochodzący z plantacji, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, może być uznany za materiał siewny w stopniu kwalifikacji nie wyższym niż materiał siewny wytwarzany na sąsiadującej plantacji nasiennej.

3. Nie jest wymagane dla plantacji nasiennej zachowanie izolacji przestrzennej od materiałów hodowlanych, w szczególności szkółek hodowli zachowawczej tej samej odmiany.

4. Izolacja przestrzenna może być zmniejszona do 1/2 wymaganej odległości, jeżeli plantacja jest oddzielona od źródeł, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lasem, wzgórzami lub wysokimi budynkami.

5. Plantacje nasienne gatunków roślin uprawnych tworzących zwarty łan, w szczególności rzepaku, facelii błękitnej, buraka lub konopii, powinny być zakładane w sposób, który umożliwi przeprowadzenie oceny polowej zgodnie z metodą, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 51 ustawy o nasiennictwie, zwaną dalej „metodyką”, z zachowaniem:

1) ścieżek technologicznych, w odstępach co 10–20 m – dla rzepaku, facelii błękitnej i buraka uprawianego metodą bezwysadkową;

2) ścieżek technologicznych co 6 lub 8 rzędów dla wysadków sadzonych za pomocą sadzarek albo prostokątnych zagonów o powierzchni nie większej niż 100 m² dla wysadków sadzonych ręcznie – dla buraka w drugim roku uprawy metodą tradycyjną. (wysadkową);

3) nie mniej niż 35 cm szerokości międzyrzędzi – dla plantacji nasiennych konopii.

6. Plantacje nasienne wyki siewnej i wyki kosmatej mogą być zakładane z wsiewką innej rośliny, zwanej „rośliną podporową”, którą mogą stanowić wyłącznie rośliny zbożowe z wyłączeniem kukurydzy.

7. Rośliny podporowe nie mogą wyrastać powyżej roślin ocenianej plantacji i przez to uniemożliwiać dokonanie oceny polowej zgodnie z metodyką oraz dokonania sprawdzenia spełnienia wymagań szczegółowych dotyczących wytwarzania i jakości.

8. Przy zakładaniu plantacji nasiennych odmian mieszańcowych, obsianych mieszaniną składników rodzicielskich, w pobliżu ocenianej plantacji zakłada się poletka o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², obsiane poszczególnymi składnikami rodzicielskimi służące do oceny tożsamości i czystości odmianowej tych składników.

§ 6. 1. Przedplonem plantacji nasiennej, który stanowi każda uprawa niezależnie od jej przeznaczenia poprzedzająca założenie plantacji nasiennej, nie mogą być rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku.

2. Na plantacjach nasiennych powinna być prowadzona systematyczna selekcja negatywna polegająca w szczególności na usuwaniu roślin nietypowych, obcych gatunków uprawnych oraz porażonych chorobami mogących stanowić źródło porażenia dla roślin uprawianych.

§ 7. 1. Plantacje nasienne wieloletnich gatunków roślin rolniczych, w szczególności gatunków wiechlinowatych oraz bobowatych drobnonasiennych, mogą być prowadzone przez 3 następujące po sobie sezony wegetacyjne, licząc od pierwszego sezonu zbioru nasion.

2. Jeżeli po okresie, którym mowa w ust. 1, stan plantacji umożliwia otrzymanie materiału siewnego zgodnego z wymaganiami szczegółowymi dotyczącymi wytwarzania i jakości, może być ona prowadzona w następnych sezonach wegetacyjnych, w których podlega wyłącznie urzędowej ocenie polowej.

§ 8. Plantacje nasienne powinny być oznakowane za pomocą tablicy, o wymiarach nie mniejszych niż 210 mm × 297 mm (format A4), zawierającej w szczególności następujące informacje:

- 1) nazwę gatunku;
- 2) nazwę wytwarzanej odmiany;
- 3) stopień kwalifikacji wysianego materiału siewnego;
- 4) powierzchnię plantacji;
- 5) imię i nazwisko albo nazwę podmiotu, który złożył wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.

§ 9. 1. Wytwarzany materiał siewny roślin zbożowych lub roślin pastewnych uznaje się za spełniający specjalne warunki dotyczące zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*), jeżeli:

- 1) podczas urzędowej oceny polowej stwierdzono, że plantacja nasienna jest wolna od roślin owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*);
- 2) nie stwierdzono obecności nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*) w urzędowej próbie materiału siewnego, pochodzącego z tej plantacji, o masie nie mniejszej niż:
  - a) 1 kg – dla roślin zbożowych,
  - b) 0,1 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są mniejsze od ziarniaków pszenicy.

2. Materiał siewny może być również uznany za spełniający specjalne warunki dotyczące zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*), jeżeli w urzędowym laboratorium nie stwierdzono obecności nasion *Avena fatua* lub *Avena sterilis* w pobranej z ocenianej partii materiału siewnego urzędowej próbie o masie nie mniejszej niż:

- 1) 3 kg – dla roślin zbożowych;
- 2) 0,5 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są równe lub większe od ziarniaków pszenicy;
- 3) 0,3 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są mniejsze od ziarniaków pszenicy.

3. Spełnianie specjalnych warunków dotyczących zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*) przez partię materiału siewnego roślin zbożowych lub roślin pastewnych jest potwierdzane zaświadczeniem wydawanym na wniosek przez urzędowe laboratorium.

§ 10. Wielkość partii materiału siewnego mieszanki w obrocie jest sumą masy poszczególnych składników mieszanki deklarowanych przez wytwarzającego daną mieszankę.

§ 11. Opis kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego dla poszczególnych grup roślin jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych, z wyłączeniem ziemniaka, dla poszczególnych gatunków lub grup roślin są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Ocena laboratoryjna materiału siewnego, obejmuje oznaczenie masy tysiąca nasion (MTN).

3. Masę tysiąca nasion (MTN), o której mowa w ust 2, jako oznaczenie obowiązkowe dotyczy roślin zbożowych, bobowatych grubonasiennych oraz rzepaku.

§ 13. W przypadku materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych, roślin warzywnych i odmian amatorskich roślin warzywnych czystość odmianowa, określona na podstawie występowania roślin nietypowych dla ocenianej odmiany, może być niższa o 10% od czystości określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia dla odmiany tego samego gatunku, niebędącej odmianą regionalną.

§ 14. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania i jakości sadzeniaków ziemniaka oraz dopuszczalna wielkość partii w obrocie są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 15. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin warzywnych są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 16. Dopuszczalna wielkość partii w obrocie oraz szczegółowe wymagania jakościowe dla materiału siewnego roślin:

- 1) rolniczych są określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) warzywnych są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Partię materiału siewnego utworzoną przez podmiot wpisany do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników lub ewidencji dostawców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „prowadzącym obrót”, niezależnie od miejsca lub kraju produkcji materiału siewnego (położenia plantacji nasiennej) oznacza się numerem, z podaniem kolejno:

- 1) dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka:
  - a) ostatniej cyfry roku utworzenia partii albo łączenia – jeżeli jest to partia utworzona przez połączenie kilku partii,
  - b) numeru w ewidencji prowadzącego obrót, po którym podaje się ukośnik,
  - c) literowego lub cyfrowego oznaczenia własnego prowadzącego obrót stanowiącego nie więcej niż pięć znaków;
- 2) dla sadzeniaków ziemniaka:
  - a) ostatniej cyfry roku zbioru,
  - b) numeru w ewidencji prowadzącego obrót, po którym podaje się ukośnik,

- c) numeru świadectwa oceny weryfikacyjnej (bez dwucyfrowego symbolu województwa oraz roku oceny), po którym podaje się ukośnik,
- d) litery alfabetu odpowiadającej kolejnej partii z danej plantacji, po której podaje się myślnik,
- e) dwucyfrowego symbolu województwa oraz dwucyfrowego symbolu powiatu, w których była położona plantacja, nadanych w sposób określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.³⁾).

2. Jeżeli materiał siewny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, został oceniony przez podmiot, które uzyskał akredytację wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, na końcu oznaczenia partii, po ukośniku dodaje się literę „A”.

3. Jeżeli podmioty prowadzące obrót materiałem siewnym prowadzą działalność w formie spółki cywilnej, numer, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b, podaje ten wspólnik, który został do tego upoważniony na piśmie przez pozostałych wspólników.

4. Przed oznaczeniem, o którym mowa w ust. 1, umieszcza się symbol „PL”.

5. Utworzony numer partii, o którym mowa w ust. 1 i 2, zapisuje się jako ciąg znaków bez odstępów.

§ 19. Wzór upoważnienia udzielonego przez zachowującego odmianę chronioną wyłącznym prawem do złożenia wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym tej odmiany, jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

§ 20. Wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, jest określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

---

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 161, z 2001 r. Nr 12, poz. 100 i Nr 157, poz. 1840, z 2002 r. Nr 177, poz. 1459, z 2003 r. Nr 208, poz. 2022, z 2004 r. Nr 254, poz. 2535, z 2005 r. Nr 206, poz. 1706, z 2006 r. Nr 36, poz. 246 i Nr 214, poz. 1577, z 2007 r. Nr 192, poz. 1386, z 2008 r. poz. 215, poz. 1358, z 2009 r. Nr 202, poz. 1559, z 2010 r. Nr 257, poz. 1727 oraz z 2012 r. Nr poz. 403 i 1389.

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone:

1) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie sposobu oznaczania partii materiału siewnego (Dz. U. Nr 209, poz. 1546), które traci moc w zakresie § 1 pkt 1-3,
2) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków (Dz. U. Nr 221, poz. 1623), które traci moc w zakresie § 1 pkt 1-5,

---

3) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 29, poz. 189, z późn. zm.), które traci moc w zakresie:

- a) § 1 pkt 1-4 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
- b) § 1 pkt 5,
- b) § 2 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
- c) § 3, § 4 ust. 1, 2, 4 i 5, § 5, § 6 ust. 1, § 7, § 8,
- d) § 9 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
- e) § 10-14,
- f) § 18-19a,
- g) tabeli 1 i 2 w załączniku nr 1,
- h) załącznika nr 2-6 i 10

- na podstawie art. 139 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

OPIS KATEGORII I STOPNI KWALIFIKACJI MATERIAŁU SIEWNEGO DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ROŚLIN

Tabela 1. Kategorie i stopnie kwalifikacji materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka

Kategoria	Stopień kwalifikacji		
	Nazwa	Symbol	Opis
Elitarny	przedbazowy¹⁾	PB/III	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytwarzania i jakości określone dla kategorii elitarny; 2) stanowi trzecie pokolenie poprzedzające materiał siewny kategorii kwalifikowany i został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy; 3) może być przeznaczony: <ol style="list-style-type: none"> a) do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny, w stopniu przedbazowy drugiego pokolenia (PB/II), poprzedzającego materiał siewny kategorii kwalifikowany albo b) do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny w stopniu bazowy (B), albo c) przez hodowcę do wytwarzania materiału siewnego kategorii kwalifikowany.
		PB/II	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytwarzania i jakości określone dla kategorii elitarny; 2) stanowi drugie pokolenie poprzedzające materiał siewny kategorii kwalifikowany i został wytworzony z materiału siewnego, uznanego po urzędowej ocenie w stopniu PB/III albo został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy; 3) może być przeznaczony do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny w stopniu bazowy (B) albo 4) może być przeznaczony przez hodowcę do wytwarzania materiału siewnego kategorii kwalifikowany.

	bazowy	B	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytwarzania i jakości określone dla kategorii elitarny; 2) został wytworzony z materiału siewnego uznanego po urzędowej ocenie w stopniu przedbazowy (PB/III albo PB/II) albo 3) został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy, albo 4) w przypadku odmiany miejscowej wpisanej do krajowego rejestru został wytworzony przez zachowującego odmianę, zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech tej odmiany; 5) w przypadku odmian innych niż mieszańcowe może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany; 6) w przypadku odmiany mieszańcowej może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego tej odmiany jako jej składnik rodzicielski, którym w szczególności mogą być: <ol style="list-style-type: none"> a) linie wsobne – składniki mieszańca prostego, b) mieszańiec prosty – składnik mieszańca podwójnego, c) linia wsobna oraz mieszańiec prosty – składniki mieszańca trójliniowego, d) linia wsobna oraz odmiana ustalona lub mieszańiec prosty – składniki mieszańca top-cross, e) mieszańiec męskosterylny – składnik maticzny mieszańca, f) odmiany obcopolne - składniki mieszańca międzyodmianowego, g) inne formy składników rodzicielskich, z których wytwarzany jest materiał siewny odmian mieszańcowych.
Kwalifikowany	pierwszego rozmnożenia	C/1	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany pierwszego rozmnożenia (C/1); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii elitarny stopnia bazowy (B) albo 3) został wytworzony przez hodowcę z materiału siewnego kategorii elitarny, stopnia przedbazowy (PB/III albo PB/II), albo 4) został wytworzony poprzez bezpośrednie krzyżowanie składników rodzicielskich odmiany mieszańcowej i jest przeznaczony na cele inne niż produkcja materiału siewnego; 5) może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2).
	drugiego rozmnożenia	C/2	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii kwalifikowany pierwszego rozmnożenia (C/1) oraz 3) jest przeznaczony na cele inne niż produkcja materiału siewnego albo 4) dla określonych gatunków jest przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany trzeciego rozmnożenia (C/3).
	trzeciego rozmnożenia	C/3	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany trzeciego rozmnożenia (C/3); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2) i jest przeznaczony wyłącznie na cele inne niż produkcja materiału siewnego.

Standard	ST	<p>Materiał siewny roślin warzywnych odmian własnych hodowcy, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został wytworzony oraz oceniony przez hodowcę i na jego odpowiedzialność zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech odmiany; 2) spełnia wymagania dla materiału siewnego kategorii standard; 3) może być wytworzony z: <ol style="list-style-type: none"> a) materiału hodowcy albo b) materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie w kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany.
Handlowy	H	<p>Materiał siewny określonych gatunków roślin rolniczych, którego:</p> <p>tożsamość gatunkowa oraz spełnienie wymagań jakościowych dla materiału siewnego kategorii handlowy zostały uznane w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem.</p>

Objaśnienie

- ¹⁾ Materiał siewny roślin rolniczych w stopniu przedbazowy trzeciego rozmnożenia poprzedzającego materiał siewny kategorii kwalifikowany (**PB/III**) nie dotyczy gatunków o dużym współczynniku rozmnożenia należących do grup roślin:
- a) zbożowych - gatunki z rodzaju *Phalaris* spp.,
  - b) pastewnych - gatunki: esparceta siewna, komonica zwyczajna, lucerna chmielowa, lucerna mieszańcowa, lucerna siewna; wszystkie gatunki traw oraz brukiew, facelia błękitna, kapusta pastewna i rzodkiew oleista,
  - c) oleistych i włóknistych - wszystkie gatunki,
  - d) burak cukrowy i pastewny,
  - e) warzywnych - wszystkie gatunki, z wyjątkiem bobu, fasoli zwykłej, fasoli wielokwiatowej oraz grochu łuskowego i cukrowego.
- W przypadku gdy we wnioskach, w protokołach, świadectwach i informacjach dotyczących materiału siewnego przy symbolu stopnia nie będzie po ukośniku oznaczenia kolejności rozmnożenia lub w przypadku ziemniaka - klasy, przyjmuje się zawsze stopień najniższy określony dla gatunku (odpowiednio: **PB/II**, **C/2** lub, jeśli dotyczy, **C/3**), a w przypadku sadzeniaków ziemniaka najniższą klasę w obrębie stopnia (odpowiednio: **B/II** lub **C/B**).

Tabela 2. Kategorie i stopnie kwalifikacji sadzeniaków ziemniaka

Kategoria	Stopień kwalifikacji				
	Nazwa	Symbol	Klasa	Opis	
Elitarne	przedbazowy	PB/M	Materiał siewny ziemniaka uzyskany w technologii mikrorozmnażania (minibulwy), który: 1) został wytworzony w celu wprowadzenia do obrotu; 2) został uznany po urzędowej ocenie jako spełniający wymagania w zakresie jakości i zdrowotności określone dla kategorii elitarny stopnia PB/M ; 3) jest przeznaczony do wytwarzania materiału siewnego (sadzeniaków) ziemniaka kategorii elitarny w stopniu PB/III .		
			PB/III	Sadzeniaki ziemniaka, które: 1) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania dotyczące wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny w stopniu PB/III ; 2) stanowią trzecie pokolenie poprzedzające sadzeniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności; 3) są przeznaczone do wytwarzania sadzeniaków kategorii elitarny niższych stopni (PB/II lub B) albo 4) są przeznaczone przez hodowcę do wytwarzania sadzeniaków kategorii kwalifikowane.	
				PB/II	Sadzeniaki ziemniaka, które: 1) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania dotyczące wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia PB/II ; 2) stanowią drugie pokolenie poprzedzające sadzeniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone z sadzeniaków kategorii elitarny stopnia PB/III albo przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności; 3) są przeznaczone do wytwarzania sadzeniaków kategorii elitarny stopnia B albo 4) są przeznaczone przez hodowcę do wytwarzania sadzeniaków kategorii kwalifikowane.
	bazowy	B	Sadzeniaki ziemniaka, które: 1) stanowią pierwsze rozmnożenie poprzedzające sadzeniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone z sadzeniaków kategorii elitarny stopnia PB/II lub PB/III albo przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności; 2) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy (B) klas, które:		
			B/I	a) są przeznaczone do wytwarzania sadzeniaków kategorii kwalifikowane albo sadzeniaków klasy B/II , b) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy klasy B/I ,	
			B/II	c) zostały wytworzone z sadzeniaków bazowych klasy B/I albo z sadzeniaków kategorii elitarny stopnia PB/II lub PB/III ,	
				d) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy klasy B/II .	
Kwalifikowane	C	Sadzeniaki ziemniaka, które: 1) zostały wytworzone bezpośrednio z sadzeniaków kategorii elitarny stopnia bazowy (B) albo przez hodowcę z sadzeniaków uznanych w urzędowej ocenie w kategorii elitarny w stopniu PB/III lub PB/II ; 2) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klas C/A lub C/B , które:			
		C/A	a) są przeznaczone do celów innych niż produkcja sadzeniaków albo w obrębie stopnia do wytworzenia sadzeniaków kategorii kwalifikowane klasy C/B , b) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klasy C/A ,		
			C/B	c) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klasy C/B ,	
		d) są przeznaczone wyłącznie na cele inne niż produkcja sadzeniaków ziemniaka.			

SZCZEGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN ROLNICZYCH, Z WYŁĄCZENIEM ZIEMNIAKA, DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW LUB GRUP ROŚLIN

I. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin zbożowych

1. Gatunki roślin zbożowych i najniższy obowiązujący stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Jęczmień	<i>Hordeum vulgare</i> L.	C/2
2	Kukurydza²⁾	<i>Zea mays</i> L.	C/2
3	Mozga kanaryjska (kanar)	<i>Phalaris canariensis</i> L.	C/2
4	Owies nagoziarnisty (owies nagi)	<i>Avena nuda</i> L.	C/2
5	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	<i>Avena sativa</i> L. w tym <i>A.byzantina</i> K.Koch	C/2
6	Owies szorstki (owies owsik)	<i>Avena strigosa</i> Schleb.	C/2
7	Pszenica orkisz	<i>Triticum spelta</i> L.	C/2
8	Pszenica twarda	<i>Triticum durum</i> Desf.	C/2
9	Pszenica zwyczajna	<i>Triticum aestivum</i> L.	C/2
10	Pszenżyto	<i>x Triticosecale</i> Wittm. ex Camus	C/2
11	Żyto	<i>Secale cereale</i> L.	C/1

Objaśnienia

- ¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.
- ²⁾ Z wyłączeniem kukurydzy cukrowej (*Zea mays* var. *saccharata* Koke) i kukurydzy pękającej (*Zea mays* convar. *microsperma* Koem.).

2. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Kolejne oceny stanu plantacji	Termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
– odmian ustalonych: wszystkich gatunków pszenic, pszenżyta, jęczmienia, żyta, owsów, mozgi kanaryjskiej i kukurydzy,	
– składników rodzicielskich odmian mieszańcowych żyta, pszenic, odmian samopylnych pszenżyta, jęczmienia i owsów,	
– odmian mieszańcowych z wyłączeniem kukurydzy	
pierwsza	w okresie poprzedzającym kwitnienie lub przed użyciem chemicznych czynników krzyżowania
druga	w okresie dojrzewania nasion
nie mniej niż trzy, a w przypadku wytwarzania składników rodzicielskich odmian mieszańcowych – cztery oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
– odmian mieszańcowych kukurydzy oraz ich składników rodzicielskich	
pierwsza	w okresie poprzedzającym kwitnienie
druga	w okresie kwitnienia składnika Rm, gdy 5% roślin ma znamiona podatne do przyjęcia pyłku
trzecia	w okresie pełni kwitnienia do końca kwitnienia składników rodzicielskich
czwarta	w okresie od końca kwitnienia do początku dojrzewania nasion

4. Przedplon:

- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych, z wyłączeniem kukurydzy zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku poprzedzającym rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacje nasienne roślin zbożowych zakłada się na polu wolnym od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji ¹⁾ materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany
1	2	3	4
1	– dla odmian ustalonych żyta, obcopolnych odmian pszenżyta oraz mozgi kanaryjskiej odległość od zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany tego samego gatunku, a w przypadku pszenżyta od źródeł pyłku <i>Triticum</i> spp. i żyta	300	250
2	– dla odmian samopylnych pszenżyta odległość od innych zasiewów pszenżyta oraz żyta	50	20
3	– dla pszenic odległość od zasiewów pszenicy porażonej w silnym stopniu głownią pyłkową lub śniecią cuchnącą; – dla owsów odległość od zasiewów owsów porażonych w silnym stopniu głownią pyłkową owsa; – dla jęczmienia odległość od zasiewów jęczmienia porażonych w silnym stopniu głownią pyłkową lub głownią zwartą jęczmienia	50	20
4	– dla jęczmienia ozimego odległość od plantacji jęczmienia ozimego o innej rzędowości	100	50
5	– dla składników żeńskich odmian mieszańcowych pszenic, samopylnego pszenżyta, jęczmienia oraz owsów odległość od zasiewów od wszystkich innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany tego samego gatunku, które nie są zapylaczem w wytwarzaniu odmiany mieszańcowej	25	
dla kukurydzy odległość plantacji, na której produkuje się nasiona:			
6	– składnika rodzicielskiego, od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy niż ta, której pyłkiem mają być zapylone rośliny	300	
	– odmian mieszańcowych, od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy innej niż zapylacz danego mieszańca oraz odmian ustalonych	200	
7	dla żyta mieszańcowego odległość od plantacji innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub składników rodzicielskich, tego samego składnika rodzicielskiego, którego plantacja nie zachowuje minimalnych wymagań, innych gatunków, których pyłek może doprowadzić do zapłodnienia, na której produkuje się nasiona:		
	– z zastosowaniem męskiej sterylności	1000	500
	– bez zastosowania męskiej sterylności	600	500

Objaśnienie

1) W przypadku pszenic, owsów i jęczmienia izolację przestrzenną może stanowić pas technologiczny o szerokości **nie mniejszej niż 2 m**, pod warunkiem że sąsiadująca plantacja tego samego gatunku nie jest porażona organizmami, o których mowa w lp. 3 tabeli.

6. Czystość odmianowa

Lp.	Gatunki	Minimalna czystość odmianowa w ocenie polowej dla materiału siewnego kategorii:		
		elitarny	Kwalifikowany	
			I rozmnożenia	II rozmnożenia
gatunki podlegające ocenie według norm procentowych (czystość określona w procentach)				
1	pszenice, jęczmień i owsy	99,9	99,7	99,0
2	samopylne odmiany pszenżyta	99,7	99,0	98,0
3	każdy składnik rodzicielski odmian mieszańcowych jęczmienia, owsów oraz pszenic	99,7	90,0 ¹⁾	
4	każdy składnik rodzicielski mieszańcowych odmian samopylnych pszenżyta	99,0		
gatunki podlegające ocenie według norm powierzchni (czystość określona w sztukach na jednostce kwalifikacyjnej)				
1	1) odmiany ustalone i mieszańcowe żyta, 2) ustalone odmiany obcopylne pszenżyta, 3) odmiany ustalone mozgi kanaryjskiej oraz kukurydzy	1,0	1,0	
2	1) dla odmian mieszańcowych kukurydzy – liczba roślin, które są rozpoznawalne jako niebędące składnikiem rodzicielskim:			
	a) w produkcji każdego ze składników rodzicielskich (Ro, Rm)		0,1	
	b) w produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych – każdy składnik rodzicielski		0,2	
	2) gdy 5% lub więcej roślin składnika macecznego ma znamiona zdolne do zapylenia, to procent roślin w obrębie tego składnika, który pylił lub pyli:			
	a) w każdej ocenie stanu plantacji		1,0	
	b) we wszystkich ocenach stanu plantacji łącznie		2,0	
Wymagana minimalna skuteczność krzyżowania odmian mieszańcowych pszenic, jęczmienia, owsów oraz pszenżyta nie może być niższa niż 95,0%				

Objaśnienie

¹⁾ Jest to czystość odmianowa odmian mieszańcowych pszenic, jęczmienia, owsów i samopylnych odmian pszenżyta stwierdzona w następczej ocenie tożsamości.

7. Jednostki kwalifikacyjne – w ocenie polowej roślin zbożowych jednostką kwalifikacyjną jest powierzchnia:
- 1) dla gatunków, dla których obowiązuje metoda oceny według norm powierzchni dla materiału kategorii:
    - a) elitarny – 30 m²,
    - b) kwalifikowany – 10 m²;
  - 2) dla gatunków, dla których obowiązuje metoda oceny według norm procentowych, dla wszystkich kategorii – 20 m²;
  - 3) dla kukurydzy jednostkę kwalifikacyjną w ocenie polowej stanowi 100 kolejnych roślin w rzędzie.
8. Wymagania dodatkowe dla odmian mieszańcowych:
- 1) w następczej ocenie tożsamości składnika macecznego żyta mieszańcowego liczba roślin innego składnika nie może przekraczać – 6 sztuk na 1 000 roślin;
  - 2) w produkcji materiału kategorii elitarny, stopnia kwalifikacji B, żyta mieszańcowego poziom sterylności składnika macecznego (Rm) nie może być niższy niż – 98,0%;
  - 3) w materiale siewnym kategorii kwalifikowany, wytwarzanym jako mieszanina składników rodzicielskich, nie uznaje się roślin składnika ojcowskiego (Ro) za zanieczyszczenie, jeżeli udział tych roślin nie przekracza określonych przez hodowcę proporcji.
9. Czystość gatunkowa:
- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych powinny być praktycznie wolne od gatunków roślin uprawnych innych niż uprawiany, szczególnie gatunków mogących stanowić źródło obcego pyłku lub chorób i szkodników;
  - 2) występowanie innych gatunków roślin zbożowych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
    - a) procentowych, na których produkowany jest materiał kategorii:
      - elitarny – nie więcej niż 0,2 rośliny,
      - kwalifikowany – nie więcej niż 1 roślina,
    - b) powierzchni, na których produkowany jest materiał kategorii:
      - elitarny – nie więcej niż 0,3 rośliny,
      - kwalifikowany – nie więcej niż 0,5 rośliny.
10. Zachwaszczenie:
- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia;
  - 2) występowanie na plantacji chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji;
  - 3) na plantacjach nasiennych roślin zbożowych, na 1 ha występowanie roślin owsa głucho¹⁾ w sztukach, nie może być większe niż:

plantacja zgłoszona do produkcji materiału siewnego kategorii:	pszenice	jęczmień	owsy	żyto, pszenżyto
elitarnie	7	7	0	7
kwalifikowane	50	20	0	50

Objaśnienie

¹⁾ Dotyczy gatunków: *Avena fatua* oraz *Avena sterilis* łącznie.

11. Choroby i szkodniki:

- 1) występowanie na plantacji chorób i szkodników w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji;
- 2) z plantacji wszystkich gatunków roślin zbożowych nie usuwa się roślin porażonych głownią;
- 3) w okresie dużej wrażliwości ocenianej plantacji na porażenie głownią uprawy roślin zbożowych w promieniu 50 m nie powinny zawierać średnio więcej niż 3 rośliny wytwarzające zarodniki głowni na jednostce powierzchni równej 30 m².

II. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin pastewnych

1. Gatunki roślin pastewnych i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji:

1) bobowate (motylkowate)

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
BOBOWATE GRUBONASIENNE			
1	Bobik	<i>Vicia faba</i> L. (partim)	C/1
2	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	C/2
3	Łubin biały	<i>Lupinus albus</i> L.	C/2
4	Łubin wąskolistny	<i>Lupinus angustifolius</i> L.	C/2
5	Łubin żółty	<i>Lupinus luteus</i> L.	C/2
6	Wyka kosmata	<i>Vicia villosa</i> Roth	C/2
7	Wyka siewna	<i>Vicia sativa</i> L.	C/2
BOBOWATE DROBNONASIENNE			
1	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	C/1
2	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.	C/1
3	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.	C/1
4	Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	<i>Trifolium pratense</i> L.	C/1
5	Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	C/1
6	Koniczyna perska	<i>Trifolium resupinatum</i> L.	C/1
7	Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	<i>Trifolium hybridum</i> L.	C/1
8	Lucerna chmielowa	<i>Medicago lupulina</i> L.	C/2
9	Lucerna mieszańcowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	C/2
10	Lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> L.	C/2
11	Rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> Lam.	C/2

2) wiechlinowate (trawy)

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Festulolium	<i>Festuca spp. x Lolium spp.</i>	C/1
2	Kostrzewa czerwona	<i>Festuca rubra L.</i>	C/1
3	Kostrzewa nitkowata	<i>Festuca filiformis Pourr.</i>	C/1
4	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis Huds.</i>	C/1
5	Kostrzewa szczeciniasta	<i>Festuca trachyphylla (Hack.) Krajina</i>	C/1
6	Kostrzewa owcza	<i>Festuca ovina L.</i>	C/1
7	Kostrzewa trzcinowa	<i>Festuca arundinacea Schreb.</i>	C/1
8	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata L.</i>	C/1
9	Mietlica biaława	<i>Agrostis gigantea Roth</i>	C/1
10	Mietlica pospolita	<i>Agrostis capillaris L.</i>	C/1
11	Mietlica psia	<i>Agrostis canina L.</i>	C/1
12	Mietlica rozłogowa	<i>Agrostis stolonifera L.</i>	C/1
13	Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	<i>Arrhenatherum elatius (L.) Beauv.</i>	C/1
14	Stokłosa uniolowata	<i>Bromus catharticus Vahl.</i>	C/1
15	Tymotka kolankowata	<i>Phleum nodosum L.</i>	C/1
16	Tymotka łąkowa	<i>Phleum pratense L.</i>	C/1
17	Wiechlina zwyczajna	<i>Poa trivalis L.</i>	C/1
18	Wiechlina błotna	<i>Poa palustris L.</i>	C/1
19	Wiechlina gajowa	<i>Poa nemoralis L.</i>	C/1
20	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis L.</i>	C/1
21	Wyczyniec łąkowy	<i>Alopecurus pratensis L.</i>	C/1
22	Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	<i>Lolium x boucheanum Kurth</i>	C/1
23	Życica trwała (rajgras angielski)	<i>Lolium perenne L.</i>	C/1
24	Życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski)	<i>Lolium multiflorum Lam.</i>	C/1

3) inne gatunki

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Brukiew	<i>Brassica napus L. var. napobrassica (L.) Rchb.</i>	C/1
2	Facelia błękitna	<i>Phacelia tanacetifolia Benth.</i>	C/1
3	Kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea L. convar. acephala (D.C.) Alef. var. medullosa Thell. var. viridis L.</i>	C/1
4	Rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus L. var. oleiformis Pers.</i>	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Wymagania dotyczące oceny stanu plantacji przedplonu i izolacji przestrzennej:

1) ocena stanu plantacji

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
<p>Jedna ocena stanu plantacji:</p> <p>w okresie od pełni kwitnienia roślin do początku zawiązywania strąków.</p> <p>Dwie oceny stanu plantacji w przypadku łubinów:</p> <p>1) pierwsza w okresie pełni kwitnienia roślin;</p> <p>2) druga w okresie zawiązywania strąków</p>	<p>Jedna ocena stanu plantacji:</p> <p>w okresie między pełnią kwitnienia a dojrzewaniem nasion.</p>	<p>Dwie oceny stanu plantacji:</p> <p>1) pierwsza w okresie przed kwitnieniem;</p> <p>2) druga w okresie pomiędzy pełnym kwitnieniem a dojrzewaniem nasion</p>	<p>1) Dla roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania w:</p> <p>a) pierwszym roku uprawy:</p> <p>jedna ocena w okresie wytwarzania wysadków przed ich zbiorem do przechowalni;</p> <p>b) w drugim roku uprawy:</p> <p>jedna w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion.</p> <p>2) Dla roślin o jednorocznym cyklu rozmnażania:</p> <p>jedna w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion;</p> <p>3) Dla kapusty pastewnej i brukwi pastewnej uprawianych metodą bezwysadkową - dwie oceny stanu plantacji:</p> <p>a) pierwsza w okresie formowania pędów kwiatostanowych,</p> <p>b) druga w okresie od pełni kwitnienia roślin do dojrzewania nasion.</p>
<p><u>W przypadku roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - z cyklem produkcji wysadków dokonuje się oceny cech zewnętrznych wysadków po ich przechowaniu, a przed wysadzeniem na plantacji, - materiał siewny może być wytwarzany metodą bezwysadkową wyłącznie z materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie w kategorii elitarny, z wyłączeniem kapusty pastewnej, - materiał siewny wytworzony metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji określonym dla gatunku 			

2) przedplon

Bobowate	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
Plantacje nasienne roślin bobowatych grubo i drobnonasiennych nie mogą być zakładane na polu, na którym w ostatnich trzech latach uprawiano ten sam lub blisko spokrewniony gatunek roślin niezależnie od ich przeznaczenia	Plantacje nasienne traw nie mogą być zakładane na polu, na którym w ostatnich dwóch latach uprawiano daną odmianę lub ostatnich trzech latach inną odmianę traw niezależnie od gatunku niezależnie od ich przeznaczenia	Plantacje nasienne kapusty pastewnej nie mogą być zakładane na polu, na którym: <ol style="list-style-type: none"> w ostatnich pięciu latach uprawiano rośliny z rodzaju <i>Brassica</i>; w ostatnich trzech latach uprawiano rośliny pozostałych gatunków z rodziny <i>Brassicaceae</i>; w ostatnich dwóch latach uprawiano buraki
<p>Plantacje nasienne roślin pastewnych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub kilku ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające, uwzględniając specyfikację i wymagania szczegółowe roślin pastewnych, możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji.</p> <p>Pole dla tych plantacji powinno być praktycznie wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy</p>		

3) izolacja przestrzenna

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy) ¹⁾	Inne gatunki
<p>Od innych upraw tego samego gatunku lub gatunków pokrewnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> dla plantacji nasiennej bobiku <ol style="list-style-type: none"> powierzchni do 2 ha, na której wytwarzany jest materiał kategorii: <ul style="list-style-type: none"> elitarny – 500 m, kwalifikowany – 100 m; o powierzchni powyżej 2 ha odpowiednio: <ul style="list-style-type: none"> elitarny – 100m; kwalifikowany – 50m. dla plantacji nasiennej łubinu żółtego i wyki kosmatej na której wytwarzany jest materiał kategorii: <ol style="list-style-type: none"> elitarny – 200 m, kwalifikowany – 100 m; dla plantacji pozostałych gatunków obowiązuje pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m 	<p>Od plantacji pylących w tym samym czasie, innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany, tej samej odmiany o słabym wyrównaniu, innych gatunków, w tym roślin dziko rosnących w rowach, na nasypach, łąkach oraz nieużytkach, których pyłek może prowadzić do zapylenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii elitarny o powierzchni: <ol style="list-style-type: none"> do 2 ha – 200 m, powyżej 2 ha – 100 m; dla plantacji na której wytwarzany jest materiał kategorii kwalifikowany o powierzchni: <ol style="list-style-type: none"> do 2 ha – 100 m, powyżej 2 ha – 50 m. 	<ol style="list-style-type: none"> dla roślin z rodziny <i>Brassicaceae</i> wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub blisko spokrewnionych gatunków – 1000 m; dla facelii błękitnej dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii: <ol style="list-style-type: none"> elitarny – 400 m, kwalifikowany – 200 m; dla brukwi pastewnej wszystkich stopni kwalifikacji od innych plantacji nasiennych lub innych niż nasienne, na których występują pościechy – 200 m 	

Objaśnienie

¹⁾ W przypadku traw izolację przestrzenną ustala się z uwzględnieniem schematu krzyżowania się poszczególnych gatunków.

4) czystość odmianowa

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
<p>1) dla grochu i bobiku minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a) elitarny – 99,7%,</p> <p>b) kwalifikowany:</p> <p>– C/1 – 99,0%,</p> <p>– C/2 – 98,0%;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków czystość odmianowa wynosi dla materiału kategorii:</p> <p>a)elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b)kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>dla wszystkich gatunków czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a)elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b)kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>1) dla wiechliny łąkowej minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/20 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 4 rośliny/10 m²,</p> <p>c) kwalifikowany odmian apomiktycznych, jednoklonalnych – 6 roślin/10m²;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków traw czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>1) dla kapusty pastewnej minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a)elitarny – 99,7%,</p> <p>b)kwalifikowany – 99,0%;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:</p> <p>a)elitarny – 1 roślina/30m²,</p> <p>b)kwalifikowany – 1 roślina/10m²</p>

5) czystość gatunkowa

- a) plantacje nasienne roślin pastewnych powinny być praktycznie wolne od gatunków uprawnych innych niż uprawiany; dotyczy to w szczególności gatunków mogących doprowadzić do zapylenia obcym pyłkiem lub trudnych do odczyszczenia,
- b) występowanie innych gatunków roślin pastewnych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
  - procentowych, na których produkowany jest materiał kategorii elitarny – nie więcej niż 0,2 rośliny a kategorii kwalifikowany – nie więcej niż 1 roślina,
  - powierzchni, na których produkowany jest materiał kategorii elitarny – nie więcej niż 0,3 rośliny a kwalifikowany – nie więcej niż 0,5 rośliny.
- c) dla gatunków *Lolium* spp oraz *Festuca* spp. x *Lolium* spp. występowanie roślin innych gatunków z rodzaju *Lolium* nie może przekraczać dla plantacji, na której wytwarzany jest materiał kategorii:
  - elitarny – 1 roślina/50 m²,
  - kwalifikowany – 1 roślina/10 m²,
- d) jeżeli plantacja nasienna wyki jest prowadzona z rośliną podporową i ta roślina utrudnia lub uniemożliwia właściwe wykonanie oceny polowej, w szczególności

czystości i tożsamości odmianowej lub wyrównania roślin, jest to podstawa do dyskwalifikacji ocenianej plantacji;

6) zachwaszczenie:

- a) plantacje nasienne roślin pastewnych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia,
- b) występowanie na plantacji chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej zgodnie z obowiązującą metodyką, może i być podstawą do dyskwalifikacji plantacji;

7) choroby i szkodniki:

- a) występowanie na plantacji chorób i szkodników w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej zgodnie z obowiązującą metodyką, może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji,
- b) dla plantacji na których wytwarzany jest materiał siewny roślin bobowatych grubonasiennych porażenie w szczególności chorobami grzybowymi z rodzaju *Colletotrichum* spp. może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji,
- c) dla plantacji na których wytwarzany jest materiał siewny roślin bobowatych drobnonasiennych porażenie w szczególności chorobami zgorzelowymi, wirusowymi, zarazą, rakiem i rizoktoniozami może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

3. Wykaz gatunków chwastów, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia

Lp.	Rośliny pastewne –bobowate drobnonasienne oraz wiechlinowate (trawy)	Gatunki chwastów, które są trudne do odczyszczenia i od których plantacja nasienne powinna być praktycznie wolna
1	2	3
1	Esparceta siewna	Jaskier polny Rzodkiew świrzepa Przytulia czepna
2	Komonica zwyczajna oraz Rutwica wschodnia	Babka lancetowata Bodziszek Głowieńka pospolita Komosa biała Lepnica rozdęta Przytulia czepna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Wyka czteronasienna
3	Koniczyna wszystkie gatunki uprawne	Babka lancetowata Bniec biały Głowieńka pospolita Gorczyca polna Mak polny Maruna bezwonna Nostrzyk żółty Fiołek polny Gwiazdnica pospolita Przytulia czepna Rumian pospolity Szczawik Komosa biała

		<p>Kapusta polna Tobołki polne Chaber bławatek Chwastnica jednostronna Przytulia czepna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy</p>
4	Lucerna wszystkie gatunki uprawne	<p>Babka lancetowata Bodziszek Chwastnica jednostronna Wyka, wszystkie gatunki Maruna bezwonna Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rolnica pospolita Sporek polny Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy</p>
5	Festulolium	<p>Chaber bławatek Czerwiec roczny Igllica pospolita Jaskier polny Nostrzyk żółty Ostrożeń polny Perz właściwy Przytulia czepna Rdest, wszystkie gatunki Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Stokłosa, wszystkie gatunki Śmiałek darniowy</p>
6	Kostrzewa wszystkie gatunki uprawne	<p>Chaber bławatek Igllica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki Rumianek Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne Życica roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy Wyczyniec, wszystkie gatunki</p>
7	Kupkówka pospolita	<p>Chaber bławatek Igllica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Maruna bezwonna Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki</p>

		<p>Rumian polny Rumianek Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne Życica roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy</p>
8	Mietlica wszystkie gatunki uprawne	<p>Czerwiec roczny Gwiazdnica pospolita Kłosówka wełnista Krwawnik pospolity Mlecz, wszystkie gatunki Mniszek pospolity Rumian polny Maruna bezwonna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Starzec zwyczajny Tobołki polne Wiechlina roczna</p>
9	Mozga trzciniowata	<p>Owies głuchy Iglica pospolita Niezapominajka polna Nostrzyk żółty Rdest, wszystkie gatunki Perz właściwy Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy</p>
10	Rajgras wyniosły (rajgras francuski, owsik wyniosły)	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Kłosówka wełnista Perz właściwy Przytulia czepna Stokłosa dachowa i żytnia Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Życica roczna Śmiałek darniowy</p>
11	Stokłosa wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Iglica pospolita Nostrzyk żółty Perz właściwy Przytulia czepna Stokłosa dachowa i żytnia Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Wyczyniec, wszystkie gatunki Śmiałek darniowy</p>
12	Tymotka wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy</p>

		<p>Fiołek polny Głowieńka pospolita Maruna bezwonna Niezapominajka polna Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rumian pospolity Sporek polny Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy</p>
13	Wiechlina wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy Babka lancetowata Czerwiec roczny Gwiazdnica pospolita Kłosówka wełnista Krwawnik pospolity Miotła zbożowa Maruna bezwonna Mlecz, wszystkie gatunki Rumian polny Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Tobołki polne</p>
14	Wyczyniec łąkowy	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Mlecz, wszystkie gatunki Stokłosa dachowa i żytnia Wyczyniec polny, kolankowaty i czerwonożółty Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy</p>
15	Życica wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Jaskier polny Nostrzyk żółty Ostrożeń polny Perz właściwy Przytulia czepna Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Stokłosa, wszystkie gatunki Śmiałek darniowy</p>
16	Pozostałe gatunki traw	<p>Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Maruna bezwonna Ostrożeń polny</p>

	Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rumianek pospolity i bezpromieniowy Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne Życia roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiełek darniowy
--	--

4. Schematy krzyżowania się między sobą niektórych gatunków traw

	Rajgras francuski	Kostrzewa łąkowa	Wiechlina zwyczajna	Wiechlina łąkowa ¹⁾	Tymotka łąkowa	Kostrzewa czerwona	Kostrzewa nitkowata	Kostrzewa szczeciniasta	Kupkówka pospolita	Mietlica pospolita	Mietlica psia	Mietlica psia ²⁾	Mietlica rozłogowa	Mietlica biaława	Wiechlina błotna	Wiechlina gajowa	Kostrzewa owcza ³⁾	Kostrzewa owcza ⁴⁾	Kostrzewa trzcinowa	Strzęplica nadobna	Życica trwała	Życica wielokwiatowa ⁵⁾	Życica mieszańcowa	
Rajgras francuski	+																							
Kostrzewa łąkowa		+																				+	+	+
Wiechlina zwyczajna			+																					
Wiechlina łąkowa ¹⁾				+																				
Tymotka łąkowa					+																			
Kostrzewa czerwona						+	+	+														+	+	+
Kostrzewa nitkowata						+	+	+														+	+	+
Kostrzewa szczeciniasta						+	+	+														+	+	+
Kupkówka pospolita									+															
Mietlica pospolita										+			+											
Mietlica psia											+													
Mietlica psia ²⁾												+												
Mietlica rozłogowa										+			+	+										
Mietlica biaława											+		+	+										
Wiechlina błotna															+									
Wiechlina gajowa																+								
Kostrzewa owcza ³⁾																	+					+	+	+
Kostrzewa owcza ⁴⁾																		+				+	+	+
Kostrzewa trzcinowa																			+			+	+	+
Strzęplica nadobna																				+				
Życica trwała		+				+	+	+									+	+	+		+			
Życica wielokwiatowa ⁵⁾		+				+	+	+									+	+	+			+		
Życica mieszańcowa		+				+	+	+									+	+	+				+	

⊕ — ryzyko przekrzyżowania - obowiązek zachowania wymaganej izolacji przestrzennej

¹⁾ — tylko odmiany apomiktyczne,

²⁾ — *ssp. montana*

³⁾ — *ssp. tenuifolia*

⁴⁾ — *ssp. duriuscula*

Schemat krzyżowania się różnych gatunków
 życic (*Lolium* spp.) z uwzględnieniem ploidalności odmian

		Życica trwała	Życica westerwoldzka	Życica wielokwiatowa	Życica mieszańcowa	Życica trwała	Życica westerwoldzka	Życica westerwoldzka	Życica wielokwiatowa	Życica mieszańcowa
		T	T	T	T	D	D	L	D	D
Życica trwała	T	+	+	+	+					
Życica westerwoldzka	T	+	+	+	+					
Życica wielokwiatowa	T	+	+	+	+					
Życica mieszańcowa	T	+	+	+	+					
Życica trwała	D					+	+	+	+	+
Życica westerwoldzka	D					+	+	+	+	+
Życica westerwoldzka	L					+	+	+	+	+
Życica wielokwiatowa	D					+	+	+	+	+
Życica mieszańcowa	D					+	+	+	+	+

+

ryzyko przekrzyżowania - obowiązkowe zachowanie
wymaganej izolacji przestrzennej;

T = odmiany tetraploidalne;

D = odmiany diploidalne;

L = odmiany podstawowe (ploidalność podstawowa)

III. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych

1. Gatunki roślin oleistych i włóknistych i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Gorczyca biała	<i>Sinapis alba</i> L.	C/1
2	Gorczyca sarepska	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. et Cosson	C/1
3	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.	C/1
4	Konopie	<i>Cannabis sativa</i> L.	C/2
5	Len zwyczajny	<i>Linum usitatissimum</i> L.	C/3
6	Mak	<i>Papaver somniferum</i> L.	C/1
7	Rzepak	<i>Brassica napus</i> L. (partim)	C/1
8	Rzepak	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	C/1
9	Słonecznik	<i>Helianthus annuus</i> L.	C/1
10	Soja	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	C/2

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Lp.	Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Termin dokonania oceny
1	Jedna ocena stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
	gorczycy sarepskiej i białej, odmian ustalonych rzepaku, rzepiku, konopi dwupiennych, soi, lnu, maku, kminku zwyczajnego i odmian ustalonych słonecznika	w okresie od pełni kwitnienia do początku zawiązywania nasion
2	Dwie oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
	1) konopi jednopiennych:	
	pierwsza	po wykształceniu się osobników dwupiennych, ale przed rozpoczęciem kwitnienia osobników męskich (płaskoni)
	druga	w trzy tygodnie po wykonaniu pierwszej oceny stanu plantacji
	2) odmian mieszańcowych słonecznika:	
	pierwsza	przed kwitnieniem w celu sprawdzenia izolacji przestrzennej
	druga	w okresie dojrzewania koszyczków
3	Trzy oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych odmian mieszańcowych rzepaku oraz męskosterylnych składników mieszańców złożonych:	
	pierwsza	wczesną wiosną, przed kwitnieniem
	druga	w pełni kwitnienia
	trzecia	po zakończeniu kwitnienia

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub kilku ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające, uwzględniając specyfikę i wymagania szczegółowe roślin oleistych i włóknistych, możliwość produkcji nasion danego gatunku, w szczególności innej odmiany lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji;
- 2) pole dla tych plantacji powinno być praktycznie wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy;
- 3) plantacje nasienne rzepaku nie mogą być zakładane na polu, na którym uprawiano:
  - a) **w ostatnich pięciu latach** inne odmiany rzepaku w przypadku plantacji nasiennej podwójnie ulepszonych odmian rzepaku,
  - b) **w ostatnich trzech latach** inne rośliny gatunków z rodziny *Brassicaceae* w przypadku plantacji nasiennych wszystkich odmian rzepaku;
- 4) plantacje nasienne kminku zwyczajnego nie mogą być zakładane na polu, na którym **w ostatnich dwóch latach** uprawiane były rośliny z rodziny *Apiaceae*;

- 5) plantacje nasienne soi nie mogą być zakładane na polu, na którym **w ostatnich trzech latach** uprawiano soję;
- 6) plantacje pozostałych gatunków roślin oleistych i włóknistych nie mogą być zakładane na polu, na którym **w roku poprzedzającym rok** założenia ocenianej plantacji uprawiany był ten sam gatunek;
- 7) plantacje nasienne konopi zakłada się z zachowaniem szerokości międzyrzędzi nie mniej niż 35 cm;
- 8) pole dla plantacji nasiennych roślin oleistych i włóknistych powinno być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji materiału siewnego kategorii	
		elitarny	kwalifikowany
1	dla wszystkich gatunków z rodzaju <i>Brassica</i> spp. oprócz rzepaków, dla konopi, z wyjątkiem jednopiennych, oraz dla kminku, gorczycy białej	400	200
2	dla odmian ustalonych rzepaku oraz rzepiku	200	100
3	dla odmian mieszańcowych rzepaku	500	300
4	dla konopi jednopiennych	5 000	1 000
5	dla maku	500	
6	dla słonecznika:		
	1) przy wytwarzaniu składników rodzicielskich mieszańca, w tym również mieszańca pojedynczego, jeśli stanowi składnik mieszańca potrójnego	1 500	–
	2) dla odmian innych niż mieszańcowe	750	500
7	dla dla lnu zwyczajnego oraz soi, izolację przestrzenną może stanowić pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m, jeżeli sąsiadująca plantacja nie jest porażona organizmami szkodliwymi		

6. Czystość odmianowa

Lp.	Gatunki	Minimalna czystość odmianowa w ocenie polowej dla materiału siewnego kategorii:		
		elitarny	kwalifikowanego	
			I rozmnożenia	II rozmnożenia
I. Gatunki podlegające ocenie według norm procentowych (czystość określona w procentach)				
1	Dla soi	99,5	99,0	
2	Dla gorczycy białej i odmian ustalonych słonecznika oraz dla rzepaku i rzepiku wytwarzanych na cele pastewne	99,7	99,0	
3	Dla rzepaku i rzepiku wytwarzanych na cele inne niż pastewne	99,9	99,7	
4	Dla lnu	99,7	98,0	97,5 ¹⁾
5	Dla maku	99,0	98,0	
II. Gatunki podlegające ocenie według norm powierzchni (czystość określona w sztukach roślin nietypowych dla odmiany, na jednostce kwalifikacyjnej)				
1	Dla gorczycy sarepskiej, kminku, konopi	1,0	1,0	
2	Dla słonecznika mieszańcowego - roślin, które są rozpoznawalne jako niebędące linią wsobną lub innym składnikiem rodzicielskim:			
	1) w produkcji materiału siewnego kategorii elitarny składników rodzicielskich:			
	a) linie wsobne		0,2	
	b) mieszańce proste:			
	- składnik męski, rośliny wydzielające pyłek, podczas gdy 2% lub więcej osobników żeńskich ma podatne kwiaty		0,2	
	- składnik żeński		0,5	
	2) w produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany mieszańców F1:			
	a) składnik męski, rośliny wydzielające pyłek, podczas gdy 5% lub więcej osobników żeńskich ma podatne kwiaty		0,5	
b) składnik żeński		1,0		

Objaśnienie

¹⁾ Czystość odmianowa określona dla lnu w stopniu C/2 obowiązuje również dla stopnia C/3.

Czystość odmianowa:

- 1) w składniku maticznym poziom męskiej sterylności stwierdzony w następczej ocenie tożsamości powinien wynosić nie mniej niż:
  - a) dla rzepaku - **98,0%**,
  - b) dla słonecznika - **95,0%**;
- 2) dla odmian mieszańcowych słonecznika liczba roślin rozpoznawalnych jako niebędące linią wsobną lub innym składnikiem rodzicielskim nie może przekraczać:
  - a) w produkcji składników rodzicielskich (Ro, Rm):
    - w składniku męskim, rośliny pyłące, jeżeli co najmniej 2% osobników żeńskich ma podatne kwiaty - **0,2 rośliny na jednostkę (0,2%)**,

- w składniku żeńskim - **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%),**
  - b) w produkcji materiału siewnego mieszańców handlowych linii wsobnej i pojedyncze mieszańce stanowiące składniki rodzicielskie:
    - w składniku męskim, rośliny pyłące, jeżeli co najmniej 5% osobników żeńskich ma podatne kwiaty - **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%),**
    - w składniku żeńskim - **1,0 roślina na jednostkę (1,0%),**
  - c) jeżeli co najmniej 5% roślin składnika matecznego ma znamiona zdolne do zapylenia, to procent roślin w obrębie tego składnika, który pylił lub pyli, nie może przekraczać w każdej ocenie stanu plantacji - **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%);**
- 3) występowanie roślin typowo męskich (płaskoni) w konopiach jednopiennych nie może przekraczać:
- a) dla materiału elitarnego - **0,1 rośliny na 30m²,**
  - b) dla materiału kwalifikowanego - **15 roślin na 10m².**

Płaskonie występujące w ilości przekraczającej powyższe normy powinny być usuwane z plantacji wraz z korzeniami i niszczone przed rozpoczęciem pylenia.

7. Czystość gatunkowa:

- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od gatunków innych niż uprawiany, szczególnie gatunków mogących stanowić źródło obcego pyłku lub trudnych do odczyszczenia w procesach technologicznych;
- 2) występowanie innych gatunków roślin oleistych lub włóknistych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
  - a) procentowych, na których produkowany jest materiał kategorii:
    - elitarny – **nie więcej niż 0,2 rośliny,**
    - kwalifikowany – **nie więcej niż 1 roślina,**
  - b) powierzchni, na których produkowany jest materiał kategorii:
    - elitarny – **nie więcej niż 0,3 rośliny,**
    - kwalifikowany – **nie więcej niż 0,5 rośliny.**

8. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia;
- 2) występowanie na plantacji chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

9. Choroby i szkodniki:

- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od chorób i szkodników;
- 2) porażenie plantacji przez choroby i szkodniki w stopniu powodującym ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającym przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

10. Wykaz gatunków, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia

Lp.	Rośliny oleiste i włókniste	Gatunki chwastów, które są trudne do odczyszczenia i od których plantacja nasienna powinna być praktycznie wolna	
1	Gorczyca biała Gorczyca sarepska	Lebiodka pospolita Przytulia czepna Rdest, wszystkie gatunki Tobołki polne Tasznik pospolity Wyka, wszystkie gatunki	Stwierdzenie wystąpienia gorczycy polnej i kapusty polnej powoduje dyskwalifikację plantacji
2	Len zwyczajny	Chaber bławatek Lnianka, wszystkie gatunki Życica Inowa i roczna Gorczyca polna Lepczyca Powój polny Rdest, wszystkie gatunki Szczawik	
3	Mak lekarski	Komosa biała	Stwierdzenie wystąpienia lulka czarnego i maku polnego powoduje dyskwalifikację plantacji
4	Rzepak, Rzepik	Rzepak, formy nieuprawne Wyka, wszystkie gatunki Gorczyca polna Przytulia czepna Kapusta polna	
5	Kminek zwyczajny	Chaber bławatek Perz właściwy Chwasty z rodziny selerowatych	
6	Pozostałe gatunki	Ogólne	

11. Podział roślin kapustowatych na grupy w zależności od możliwości przekrzyżowania się

Grupa I	
Kapusta brukselska Kapusta pastewna Kapusta Kalafior Brokuł Dzika kapusta	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy II i III
Grupa II	
Kapusta pekińska Brukiew Rzepak oleisty Rzepak Rzepa Gorczyca sarepska Gorczyca czarna	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i III
Grupa III	
Gorczyca biała Rzodkiew Rzodkiewka	przekrzyżowanie łatwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i II

IV. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego buraka cukrowego i pastewnego

1. Materiał siewny buraka może być wytwarzany metodą bezwysadkową, wyłącznie z materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie w kategorii elitarny.
2. Materiał siewny buraka wytworzony metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji (dla buraka jest to **C/1**).
3. Nazwy gatunków buraków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji dla buraków
1	Burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Doll	C/1
2	Burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>vulgaris</i> var. <i>rapacea</i> K. Koch	C/1

4. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

5. Ocena stanu plantacji

Lp.	Wyszczególnienie	
Obowiązują dwie oceny stanu plantacji		
1	dla metody tradycyjnej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian ustalonych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy (wytwarzanie wysadków), w pierwszej połowie września	
druga	w drugim roku uprawy (wytwarzanie nasion) w okresie od pełni kwitnienia do początku dojrzewanania nasion	
2	dla metody bezwysadkowej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian ustalonych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy na przełomie września i października	
druga	w drugim roku uprawy (wytwarzanie nasion) w okresie od pełni kwitnienia do początku dojrzewanania nasion	
3	dla metody bezwysadkowej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian mieszańcowych:	
pierwsza	w drugim roku uprawy w okresie pełni kwitnienia	
druga	w drugim roku uprawy w okresie dojrzewanania nasion	
Obowiązują trzy oceny stanu plantacji		
4	dla metody tradycyjnej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian mieszańcowych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy (wytwarzanie wysadków), w pierwszej połowie września	
druga	w drugim roku uprawy w okresie pełni kwitnienia	
trzecia	w drugim roku uprawy w okresie dojrzewanania nasion	

6. Przedplon:

- 1) plantacje nasienne buraka zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub kilku latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego, w szczególności, na którym w ciągu ostatnich czterech lat uprawiano buraki lub występowały burakochwasty, albo
- 2) w roku poprzedzającym rok założenia ocenianej plantacji były uprawiane gatunki roślin z rodziny *Brassicaceae*.

7. Izolacja przestrzenna¹⁾

Lp.	Wyszczególnienie	Minimalna odległość (w m) nie mniejsza niż
1	Od źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i> wynosi:	
	1) dla materiału elitarnego	1 000
	2) dla materiału kwalifikowanego, z wyjątkiem podanego poniżej:	1 000
	a) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest diploidem, od źródeł pyłku buraków tetraploidalnych	600
	b) jeżeli zapylacz jest wyłącznie tetraploidem:	
	– od źródeł pyłku buraków diploidalnych	600
	– od źródeł pyłku buraków o nieznannej ploidalności ²⁾	600
	c) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest diploidem, od źródeł pyłku buraków diploidalnych	300
	d) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest tetraploidem, od źródeł pyłku buraków tetraploidalnych	300
	e) pomiędzy plantacjami nasiennymi, na których nie est stosowana męska sterylność	300
2	Nie jest wymagana izolacja przestrzenna między plantacjami nasiennymi buraka odmian mieszańcowych, dla których stosowany jest ten sam zapylacz	

Objaśnienia

- 1) Na plantacji, na której wytwarzane są wysadki buraków, izolację przed zamieszczeniem mechanicznym podczas wegetacji oraz zbioru stanowi pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m.
- 2) Jeżeli nie jest określona ploidalność odmiany buraka, należy stosować izolację jak dla buraka o nieznannej ploidalności.

8. Czystość odmianowa:

- 1) plantacja nasienne buraka powinna być wolna od roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów użytkowych buraka;
- 2) obecność roślin pyłących w męskosterylnym składniku odmiany mieszańcowej jest niedopuszczalna.

9. Czystość gatunkowa:

- 1) plantacje nasienne powinny być praktycznie wolne od gatunków innych niż uprawiany;
- 2) występowanie roślin należących do innych gatunków, w szczególności burakochwastów, których nasiona są trudne do odróżnienia podczas badania laboratoryjnego od nasion uprawianej odmiany, stanowi podstawę do dyskwalifikacji plantacji.

10. Zachwaszczenie:

- 1) plantacja nasienne buraka powinna być praktycznie wolna od chwastów;
- 2) wystąpienie chwastów w ilości utrudniającej dobre wykształcenie nasion lub dokonanie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

11. Choroby i szkodniki:

Występowanie na plantacji nasiennej chorób i szkodników w stopniu mogącym pogorszyć jakość nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA I JAKOŚCI SADZENIAKÓW ZIEMNIAKA ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ

PARTII W OBRODZIE

Najniższy stopień kwalifikacji – materiał kwalifikowany klasy B (C/B)

1. Materiał siewny ziemniaka może być wytwarzany według dwóch systemów kwalifikacji:

- 1) krajowego albo
- 2) EKG/ONZ (Europejskiego Komitetu Gospodarczego Organizacji Narodów Zjednoczonych).

2. Wyboru systemu kwalifikacji dokonuje składający wniosek o dokonanie oceny materiału siewnego ziemniaka.

3. Oceny polowej, pobierania próbek, laboratoryjnej oceny zdrowotności oraz oceny cech zewnętrznych dokonuje się zgodnie z metodykami określonymi przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

4. W ocenie polowej, jak i laboratoryjnej ocenie zdrowotności wyróżnia się następujące porażenia wirusami:

- 1) łagodne, objawiające się różnego rodzaju zmianami na liściach, takimi jak lekkie mozaiki, plamistości czy deformacje;
- 2) w stopniu ostrym, charakteryzujące się:
  - a) smugowatymi lub plamistymi nekrozami na liściach,
  - b) wyraźnymi mozaikami i przebarwieniami liści,
  - c) deformacjami i zwijaniem liści,
  - d) kruchością i łamliwością liści,
  - e) karłowatością roślin.

5. Porażenie w stopniu ostrym uznaje się, jeżeli objawy, o których mowa w ust. 4, wywołane są przez:

- 1) wirusy:
  - a) wirus liściozwoju ziemniaka (**PLRV**) lub
  - b) wirus Y ziemniaka (**PVY**), lub
  - c) mozaika A ziemniaka (**PVA**), lub
  - d) wiroza M ziemniaka (**PVM**);
- 2) kombinacje wirusów:
  - a) wirus Y ziemniaka (**PVY**) łącznie z mozaiką X ziemniaka (**PVX**) lub
  - b) mozaika A ziemniaka (**PVA**) łącznie z mozaiką X ziemniaka (**PVX**), lub
  - c) mozaika X ziemniaka (**PVX**) łącznie z wirozą S ziemniaka (**PVS**).

6. Na plantacji nasiennej ziemniaka wymagane jest prowadzenie systematycznej selekcji negatywnej polegającej na bieżącym usuwaniu roślin porażonych wirusami lub innymi chorobami a także roślin nietypowych dla uprawianej odmiany.

7. Plantacje nasienne ziemniaka podlegają obowiązkowemu zabiegowi chemicznego, mechanicznego lub łączonego (mieszanego) niszczenia naci.

8. Termin wykonania zabiegu, o którym mowa w ust. 7 uzgodnienia z wojewódzkim inspektorem ochrony roślin i nasiennictwa, właściwym terytorialnie dla położenia plantacji uwzględniając, w szczególności:

- 1) wczesność odmiany;
- 2) stan rozwoju fizjologicznego roślin;
- 3) warunki pogodowe.

9. Ocena polowa:

1) ocena stanu plantacji:

a) dla plantacji, na których są wytwarzane sadzeniaki ziemniaka, przeprowadza się **nie mniej niż dwie** oceny stanu plantacji:

- pierwszą – kiedy rośliny osiągną wysokość około **20 cm**,
- drugą – w okresie od pełni kwitnienia plantacji do dwóch tygodni po kwitnieniu, jednak nie później niż przed początkiem żółknięcia i zasychania liści lub bezpośrednio przed zabiegiem niszczenia naci, przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio;

2) przedplon - plantacji nasiennych ziemniaka nie zakłada się na polu, na którym w ostatnich trzech latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji uprawiano rośliny z rodziny *Solanaceae*, w szczególności ziemniak, pomidor, tytoń;

3) podczas każdej oceny stanu plantacji prowadzi się obserwacje na występowanie organizmów kwarantannowych, w szczególności *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;

4) izolacja przestrzenna:

a) minimalna odległość plantacji nasiennych ziemniaka od innych plantacji ziemniaka oraz tytoniu lub pomidorów powinna wynosić nie mniej niż:

- dla sadzeniaków kategorii elitarnie – **100 m**,
- dla sadzeniaków kategorii kwalifikowane – **50 m**,

b) odległość określona w lit. a może być zmniejszona do dwóch redlin, w przypadku gdy plantacja sadzeniaków kategorii:

- elitarnie, sąsiaduje z plantacją spełniającą wymagania określone dla sadzeniaków kategorii kwalifikowane klasy **C/A** co zostało potwierdzone przez urzędowego kwalifikatora,
- kwalifikowane sąsiaduje z plantacją spełniającą wymagania określone dla sadzeniaków kategorii kwalifikowane klasy **C/B** co zostało potwierdzone przez urzędowego kwalifikatora;

5) jeżeli nie zostały spełnione wymagania określone w pkt 4 lit. b:

- a) tirtet pierwsze – plantację degraduje się do kategorii kwalifikowanej klasy **C/B**,
- b) tirtet drugie – plantację dyskwalifikuje się;

6) czystość gatunkowa i zachwaszczenie:

- a) plantacje, na których jest wytwarzany materiał siewny ziemniaka, powinny być praktycznie wolne od roślin innych gatunków uprawnych,
- b) występowanie chwastów, szczególnie z rodziny psiankowatych, w ilościach mogących pogorszyć jakość wytwarzanych sadzeniaków lub stan ich zdrowotności, a także utrudniających właściwe wykonanie oceny stanowi podstawę do dyskwalifikacji plantacji;

7) występowanie chorób i szkodników:

- a) porażenie roślin przez inne choroby lub szkodniki w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój roślin lub uniemożliwiającym właściwe wykonanie oceny stanowi podstawę do dyskwalifikacji plantacji,
- b) plantacja nasienna ziemniaka powinna być wolna od organizmów kwarantannowych;

8) plantację nasienną ziemniaka dyskwalifikuje się, jeżeli:

- a) wyrównanie roślin uniemożliwia prawidłowe wykonanie oceny,
- b) występują puste miejsca w ilości większej niż 30 % powierzchni plantacji,
- c) jest wyraźnie opóźniony stan wegetacji roślin w stosunku do przeciętnego stanu innych plantacji tej samej odmiany w danym rejonie, spowodowany późnym terminem sadzenia.

10. Ocena weryfikacyjna sadzeniaków ziemniaka:

- 1) ocena weryfikacyjna sadzeniaków ziemniaka jest dokonywana w przypadku uznania plantacji nasiennej po ocenie polowej, w celu weryfikacji wyników oceny polowej w zakresie stopnia porażenia chorobami wirusowymi;
- 2) próby bulw ziemniaka do oceny weryfikacyjnej pobiera się wyłącznie ze zdefoliowanej plantacji przed ich wykopaniem – pomiędzy 7 a 14 dniem po zabiegu defoliacji lub, w uzasadnionych przypadkach, z kopca lub przechowalni;
- 3) ocena weryfikacyjna jest dokonywana na tzw. próbie oczkowej i przy zastosowaniu testu ELISA;
- 4) test ELISA stosuje się do diagnostyki wirusów mogących spowodować dużą obniżkę plonów, w szczególności:
  - a) wirusa liściozwoju ziemniaka (**PLRV**),
  - b) wirusa Y ziemniaka (**PVY**),
  - c) wirusa M ziemniaka (**PVM**);
- 5) lista wirusów może zostać powiększona o wirus A (**PVA**) i wirus X (**PVX**);
- 6) dla sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowanej klasy B (**C/B**) w ocenie weryfikacyjnej można:

- a) odstąpić od wykonania testu ELISA pod warunkiem, że w wyniku bonitacji roślin otrzymanych w próbie oczkowej stopień porażenia wirusami nie budził wątpliwości,
- b) wykonać uproszczoną ocenę weryfikacyjną pod warunkiem, że właściciel plantacji o powierzchni nie mniejszej niż 2ha podjął działania zapewniające utrzymanie wysokiego stanu zdrowotności plantacji;

7) działania, o których mowa w pkt 6 lit. b, polegają w szczególności na:

- a) obsadzeniu plantacji sadzeniakami ziemniaka, które były poddane pełnej (łącznie z testem ELISA) ocenie weryfikacyjnej, w wyniku której stwierdzono poziom porażenia nieprzekraczający wymagań określonych dla kwalifikowanych sadzeniaków ziemniaka klasy A (C/A),
- b) obsadzeniu plantacji sadzeniakami ziemniaka odmian:
  - które uzyskały ocenę odporności na wirusa Y nie mniejszą niż 7,0 (dotyczy oceny połowej dokonanej w doświadczeniach rejestrowych będącej średnią z wszystkich punktów doświadczalnych otrzymanych w okresie nie krótszym niż dwa lata),
  - charakteryzujących się wyraźnymi i typowymi objawami porażenia przez wirusy,
  - których średnie porażenie na plantacjach nasiennych w okresie ostatnich 3 lat nie było większe niż 5%, w tym nie większe niż 2% porażenia w stopniu ciężkim,
  - których plantacje nasienne były prowadzone na obszarze o tych samych warunkach środowiskowych co plantacja, która ma być poddana uproszczonej ocenie laboratoryjnej, i przez ostatnie 3 lata zajmowały łącznie powierzchnię nie mniejszą niż 10ha oraz nie było zastrzeżeń co do ich zdrowotności,
- c) monitorowaniu nalotu i systematycznym zwalczaniu mszyc,
- d) zapewnieniu, że na wszystkich sąsiadujących plantacjach w urzędowej ocenie został potwierdzony stopień porażenia przez choroby wirusowe na poziomie nie wyższym niż 5%,
- e) prowadzeniu systematycznej selekcji negatywnej mającej na celu usunięcie roślin porażonych lub podejrzanych o infekcję,
- f) poddaniu zabiegowi defoliacji w terminie określonym na dany rok dla poszczególnych grup wczesności,
- g) przeprowadzeniu oceny, czy w czasie zbioru bulw odrosty części zielonych po defoliacji wystąpiły w nie więcej niż na:
  - 5%, w przypadku braku mszyc na odrostach, albo
  - 1%, w przypadku stwierdzenia występowania mszyc.

11. Ocena cech zewnętrznych

1) wymagania dotyczące jakości sadzeniaków ziemniaka w ocenie cech zewnętrznych:

- a) sadzeniaki powinny być wolne od organizmów kwarantannowych,
- b) dopuszczalną wielkość partii stanowi zbiór sadzeniaków netto z jednej plantacji, nie więcej jednak niż **50 ton**; wielkość partii może być przekroczona nie więcej niż o **5%**,

- c) partia sadzeniaków przygotowana do oceny cech zewnętrznych powinna być jednolita pod względem cech jakościowych,
  - d) sadzeniaki w partii powinny:
    - być dojrzałe, czyste i suche,
    - nie wykazywać objawów nadmarznięcia, zaparzenia lub porośnięcia,
    - mieć kształt i zabarwienie miąższu typowe dla odmiany;
- 2) sadzeniaki w partii przygotowanej do oceny cech zewnętrznych, z wyłączeniem odmian regionalnych, powinny być posortowane tak, aby:
- a) nie występowały bulwy, które przechodzą przez kwadratowe oczko sortownika o boku 25 mm,
  - b) bulwy, które nie przechodzą przez kwadratowe oczko sortownika o boku 35 mm, zostały podzielone na frakcje o wymiarach stanowiących krotność 5 mm,
  - c) w partii mogą znajdować się sadzeniaki kilku frakcji o różnych wymiarach, zwanych dalej "kalibrażem", posortowane w sposób określony w lit. b;
- 3) różnica między najmniejszym i największym wymiarem bulw w jednej partii nie może być większa niż 20 mm;
- 4) sadzeniaków ziemniaka nie traktuje się środkiem chemicznym hamującym rozwój kiełków, który jest stosowany podczas przechowywania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki.
12. Szczegółowe wymagania dla oceny polowej, weryfikacyjnej oraz oceny cech zewnętrznych są określone w tabelach 1 i 2:

Tabela 1

Szczegółowe wymagania dla sadzeniaków ziemniaka określone dla poszczególnych ocen według systemu kwalifikacji EKG/ONZ

Oceniana wada	Sadzeniaki kategorii elitarne					Sadzeniaki kategorii kwalifikowane	
	PB/M	PB/III	PB/II	B/I	B/II	C/A	C/B
OCENA POLOWA							
Inne odmiany i rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,01	0,25	0,25	0,5	0,5
Czarna nóżka	0,0	0,0	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0
Rizoktonia							
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	0,0	0,1	0,4(0,2)	0,8(0,4)	2,0(1,0)	10,0(2,0)
OCENA WERYFIKACYJNA							
Rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,01	0,25	0,25	0,5	0,5
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	0,0	0,5	2,0(1,0)	4,0(2,0)	10,0(5,0)	10,0
OCENA CECH ZEWNĘTRZNYCH							
Ziemia i inne zanieczyszczenia	0,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Bulwy z objawami suchej lub mokrej zgnilizny oprócz wywołanej przez organizmy kwarantannowe	0,0	0,0	0,2	1,0	1,0	1,0	1,0
Bulwy o nieodpowiednim kalibrżu	–	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Rizoktonia ²⁾	0,0	0,0	1,0(1,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)
Uszkodzenia zewnętrzne i bulwy niekształtne	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Parch zwykły ²⁾	0,0	0,0	5,0(10,0)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)
Parch prószysty ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)
Bulwy z plamistością miąższu na poprzecznym przekroju ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)
Suma wad z wyłączeniem kalibrżu w ocenie cech zewnętrznych	0,0	3,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Objaśnienia

¹⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent ostrego porażenia chorobami wirusowymi.

²⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent porażenia powierzchni bulwy lub odpowiednio powierzchni przekroju poprzecznego bulwy, powyżej którego bulwę uznaje się za wadliwą.

Tabela 2

Szczegółowe wymagania dla sadzeniaków ziemniaka określone dla poszczególnych ocen według krajowego systemu kwalifikacji

Oceniana wada	Sadzeniaki kategorii elitarne					Sadzeniaki kategorii kwalifikowane	
	PB/M	PB/III	PB/II	B/I	B/II	C/A	C/B
OCENA POLOWA							
Inne odmiany i rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,25	0,25	0,25	0,5	0,5
Czarna nóżka	0,0	0,5	1,0	1,0	2,0	3,0	4,0
Rizoktonia							
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	1,0 (0,4)	2,0 (0,4)	2,0 (0,4)	4,0(0,6)	8,0(1,0)	10,0(4,0)
OCENA WERYFIKACYJNA							
Rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,25	0,25	0,25	0,5	0,5
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	2,0	3,0	3,0	4,0	10,0	10,0
OCENA CECH ZEWNĘTRZNYCH							
Ziemia i inne zanieczyszczenia	0,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Bulwy z objawami suchej lub mokrej zgnilizny oprócz wywołanej przez organizmy kwarantannowe	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Bulwy o nieodpowiednim kalibrze	–	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Uszkodzenia zewnętrzne i bulwy niekształtne	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Parch zwykły ²⁾	0,0	2,0(10,0)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)
Parch prószysty ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)
Bulwy z plamistością miąższu na poprzecznym przekroju ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)
Suma wad z wyłączeniem kalibrze w ocenie cech zewnętrznych	0,0	3,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Objaśnienia

- ¹⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent ostrego porażenia chorobami wirusowymi.
- ²⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent porażenia powierzchni bulwy lub odpowiednio powierzchni przekroju poprzecznego bulwy, powyżej którego bulwę uznaje się za wadliwą.

SZCZEGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN WARZYWNYCH*)

I. Warzywa kapustne i rzepowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji:

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC) Alef. var. <i>sabellica</i> L.	C/1
2	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.) Alef. var. <i>botrytis</i> L.	C/1
3	Brokuł	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.) Alef. var. <i>italica</i> Plenck	C/1
4	Kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>alba</i> DC	C/1
5	Kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>rubra</i> DC.	C/1
6	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>sabauda</i> L.	C/1
7	Kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>caulocarpa</i> (DC) Alef. var. <i>gongylodes</i> L.	C/1
8	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>fruticosa</i> (Metzg.) Alef. var. <i>gemmifera</i> DC.	C/1
9	Kapusta pekińska	<i>Brassica rapa</i> L.	C/1
10	Rzepa	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>rapa</i>	C/1
11	Rzodkiew, rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (B);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (C/1).

*) Wymagania określone w załączniku nr 4 dotyczą wytwarzania i jakości materiału siewnego roślin warzywnych kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany oraz kategorii standard.

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków		Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stany plantacji dla roślin jednorocznych:		
	Pierwsza	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
	Druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
dwie oceny stany plantacji dla roślin dwuletnich uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:		
	Pierwsza	w fazie wegetatywnej późną jesienią lub wiosną przed wyrastaniem w pędy nasienne
	Druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
trzy oceny stanu plantacji dla roślin dwuletnich uprawianych metodą tradycyjną:		
	Pierwsza – ocena plantacji, na której wytwarzane są wysadki	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
	Druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem
	Trzecia	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin kapustnych i rzepowatych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku roślin warzywnych z uwzględnieniem jego specyfiki, w szczególności:
  - a) innej odmiany tego samego gatunku lub
  - b) tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji;
- 2) plantacji nasiennych warzyw kapustnych nie należy zakładać na polu, na którym w **ostatnich czterech latach** uprawiano rośliny z rodziny *Brassicaceae*;
- 3) plantacji nasiennych warzyw rzepowatych nie należy zakładać na polu, na którym w **ostatnim roku** uprawiano rośliny z rodziny *Brassicaceae*;
- 4) plantacje nasienne warzyw kapustnych i rzepowatych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji materiału kategorii:	
		elitarny	kwifikowany i standard
1.	dla warzyw kapustnych oraz rzepy od źródeł pyłku z rodzaju <i>Brassica</i> spp.	1 000	600
2.	dla rzodkwi i rzodkiewki od źródeł pyłku z rodzaju <i>Raphanus</i> spp.	1 000	600

Izolacja dla produkcji wysadków ogranicza się do pasa technologicznego szerokości nie mniej niż 2m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru.

Sąsiadującą plantację nasienną zgłoszoną w niższym stopniu kwalifikacji traktuje się jako inną uprawę mogącą doprowadzić do zapylenia obcym pyłkiem oraz porażenia przez organizmy szkodliwe.

6. Podział roślin kapustowatych na grupy w zależności od możliwości przekrzyżowania się

Grupa I	
Kapusta brukselska Kapusta pastewna Kapusta Kalafior Brokuł Dzika kapusta	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy II i III
Grupa II	
Kapusta pekińska Brukiew Rzepak oleisty Rzepak Rzepa Gorczyca sarepska Gorczyca czarna	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i III
Grupa III	
Gorczyca biała Rzodkiew Rzodkiewka	przekrzyżowanie łatwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i II

7. Czystość odmianowa i gatunkowa:

- 1) występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany, na jednostce kwalifikacyjnej plantacji nasiennej warzyw kapustnych i rzepowatych, na których jest produkowany materiał siewny kategorii:
  - a) elitarny – 0,0,

b) kwalifikowany i standard:

- w pierwszej ocenie – 0,5,
- w drugiej i trzeciej ocenie – 0,0;

2) występowanie roślin innych gatunków z rodzaju *Brassicaceae* – **niedopuszczalne**;

3) nieusunięcie zapylacza na plantacji odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną **powoduje dyskwalifikację plantacji**.

8. Choroby i szkodniki

Lp.	nazwa patogena	dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
1	czarna zgnilizna kapustnych (<i>Xantomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	3,0
2	kiła kapusty (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	3,0
3	sucha zgnilizna kapustnych (<i>Phoma lingam</i>)	3,0
4	mozaika krzyżowych (TuMV - Turnip mosaic virus)	3,0
Łączna liczba roślin porażonych przez choroby wymienione pod lp.1–4 nie może przekroczyć		6,0
Występowanie innych chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój może być powodem dyskwalifikacji plantacji.		

9. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności należących do rodziny *Cruciferae*;
- 2) zachwaszczenie plantacji w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający dokonanie oceny może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

II. Warzywa cebulowe

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

l.p	nazwa polska	nazwa łacińska	najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Cebula w tym echalion	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Cepa</i>	C/1
2	Szalotka	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Aggregatum</i>	C/1
3	Siedmiolatka (czosnek dęty)	<i>Allium fistulosum</i> L.	C/1
4	Czosnek pospolity	<i>Allium sativum</i> L.	C/1
5	Szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	C/1
6	Por	<i>Allium porrum</i> L.	C/1

Objaśnienie

- 1) Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji:

Lp.	liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	obowiązujący termin dokonania oceny
1	dwie oceny stany plantacji dla roślin cebulowych uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:	
–	pierwsza	w fazie wegetatywnej przed wyrastaniem w pędy nasienne
–	druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
2	trzy oceny stanu plantacji dla roślin cebulowych uprawianych metodą tradycyjną:	
–	pierwsza – ocena plantacji, na której wytwarzane są wysadki	w pierwszym roku uprawy przed załamywaniem szczypioru u cebuli
–	druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem lub zimujących w gruncie w przypadku pora
–	trzecia	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
3	dwie oceny stanu plantacji dla cebuli siedmiolatki i szczypiorku	
–	pierwsza	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
–	druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
4	dwie oceny stanu plantacji dla czosnku pospolitego	
–	pierwsza	w fazie początku załamywania szczypioru
–	druga	po wykopaniu i wysuszeniu – ocena cech zewnętrznych główek
W przypadku produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych każdy składnik ocenia się oddzielnie.		

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

4. Izolacja przestrzenna:

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji materiału kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1.	plantacje, na których są wytwarzane wysadki cebuli, szalotki lub czosnku, od innych upraw warzyw cebulowych rozmnażanych wegetatywnie	500	
2.	plantacje nasienne cebuli, szalotki, cebuli siedmiolatki oraz szczypiorku od plantacji nasiennych odmian o żółtej barwie łuski (typu Wolska) oraz innych roślin cebulowych	1 000	
3.	plantacje nasienne roślin cebulowych od plantacji nasiennych odmian o czerwonej barwie łuski lub o barwie łuski typu Rijnsburger	4 500	1 000

Izolacja dla produkcji wysadków różnych odmian ogranicza się do pasa technologicznego o szerokości nie mniej niż 2m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru.

5. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin cebulowych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw cebulowych nie należy zakładać na polu, na którym **w ostatnich czterech latach uprawiano jakiegokolwiek rośliny cebulowe**;
- 3) plantacje nasienne warzyw cebulowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

6. Czystość odmianowa i gatunkowa

Lp.	Rodzaj plantacji	Dopuszczalna liczba wad na jednostce kwalifikacyjnej dla materiału kategorii	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub dla cebuli, szalotki i czosnku również występowanie cebul o innej barwie łuski na jednostce kwalifikacyjnej plantacji wysadków cebuli, cebuli siedmiolatki, szalotki, szczypiorku oraz czosnku	0,3	0,5
2	występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany na jednostce kwalifikacyjnej plantacji wysadków pora	0,0	3,0
3	na plantacji nasiennej	0,0	
4	występowanie roślin męskopłodnych w składniku matecznym (linia A męskosterylina):		
	1) przy produkcji nasion składnika matecznego	5,0	nie dotyczy
	2) przy produkcji nasion odmian mieszańcowych F ₁	nie dotyczy	10,0
5	występowanie roślin innych gatunków roślin cebulowych jest niedopuszczalne		
6	nieusunięcie zapylacza na plantacji odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną powoduje dyskwalifikację plantacji		

7. Choroby i szkodniki

Lp.	Nazwa organizmu szkodliwego	Dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
Produkcja wysadków oraz materiału nasadzeniowego		
1	niszczyczk zjadliwy (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0,0
2	żółta karłowatość cebuli OYDV (onion yellow dwarf potyvirus) lub mozaika ogórka CMV (cucumber mosaic virus)	5,0
wysadki		
1	zgnilizna szyjki cebuli (<i>Botrytis allii</i>)	
2	biała zgnilizna cebuli (<i>Sclerotium cepivorum</i>)	
3	żółta karłowatość cebuli OYDV lub mozaika ogórka CMV	
4	wysadki porażone patogenami wymienionymi w lp. 1 – 3 łącznie	5,0
plantacje nasienne		
	żółta karłowatość cebuli (OYDV) lub mozaika ogórka CMV	0,0
	żółtaczk astrów (<i>Mycoplasma Ladila</i> v. et Elford)	0,0
Występowanie chorób szczególnie mączniaka rzekomego (<i>Peronospora destructor</i>) i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion może powodować dyskwalifikację plantacji.		

8. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne roślin cebulowych powinny być praktycznie wolne od następujących chwastów: czosnków, ostróżeczki, przytulii i rdestów;
- 2) zachwaszczenie plantacji w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny może powodować dyskwalifikację plantacji.

III. Warzywa korzeniowe

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>vulgaris</i>	C/1
2	Marchew	<i>Daucus carota</i> L.	C/1
3	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman ex A.W. Hill	C/1
4	Seler	<i>Apium graveolens</i> L.	C/1
5	Skorzonera (wężymord)	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin korzeniowych na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw korzeniowych nie należy zakładać na polu, na którym uprawiano rośliny z tej samej rodziny **w ostatnich czterech latach**;
- 3) plantacje nasienne warzyw korzeniowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Ocena stanu plantacji

Lp.	Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
1	dwie oceny stany plantacji dla roślin korzeniowych uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:	
1)	dla odmian ustalonych marchwi	
	pierwsza	w fazie wegetatywnej przed wyrastaniem w pędy nasienne
	druga	w fazie pełni kwitnienia do początku dojrzewania nasion
2)	dla odmian mieszańcowych marchwi	
	pierwsza	w fazie pełnego kwitnienia baldachów pierwszego rzędu
	druga	w fazie dojrzewania nasion
3)	dla pozostałych gatunków - jedna	w okresie od kwitnienia roślin do dojrzewania nasion
2	cztery oceny stanu plantacji dla roślin korzeniowych uprawianych metodą tradycyjną:	
	pierwsza – ocena plantacji, na której wytwarzane są wysadki	w pierwszym roku uprawy przed kopaniem
	druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem
	trzecia	w fazie pełni kwitnienia
	czwarta	w fazie dojrzewania nasion

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji materiału kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	marchew, pietruszka od innych roślin baldaszkowatych	500	
2	seler i składniki rodzicielskie odmian mieszańcowych marchwi od innych roślin baldaszkowatych	1 000	
3	burak ćwikłowy od jakichkolwiek źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i>	1 000	600
4	skorzonera od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany	300	

Izolacja dla produkcji wysadków różnych odmian ogranicza się do pasa technologicznego o szerokości nie mniejszej niż 2 m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru.

6. Czystość odmianowa i gatunkowa

Lp.	Rodzaj plantacji	Liczba wad na jednostce kwalifikacyjnej dla materiału kategorii	
		elitarny	Kwalifikowany i standard
Produkcja wysadków			
1	dla marchwi	0,0	0,0
2	dla pietruszki	0,0	2,0
3	dla selera	0,0	0,5
4	dla buraka ćwikłowego	0,0	0,2
5	dla skorzonery	0,0	1,0
Produkcja nasienna			
1	dla marchwi, pietruszki, selera i skorzonery	0,0	
2	dla buraka ćwikłowego	0,0	1,0
3	w składniku matecznym używanym do produkcji odmiany mieszańcowej buraka ćwikłowego roślin męskopłodnych nie więcej niż	10%	
4	w składniku matecznym używanym do produkcji odmiany mieszańcowej marchwi roślin częściowo męskopłodnych nie więcej niż	15%	
5	występowanie roślin innych gatunków baldaszkowatych lub dla buraka roślin z rodzaju <i>Beta</i> jest niedopuszczalne		
6	nieusunięcie zapylacza na plantacji odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną powoduje dyskwalifikację plantacji		

7. Choroby i szkodniki

Lp.	nazwa patogena	dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
Wysadki marchwi i pietruszki i selera		
1	czarna zgnilizna marchwi (<i>Alternaria radicina</i>)	0,0
2	zgnilizna twardzikowa (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	0,0
Plantacje buraka ćwikłowego		
1	skośnik burakowy	0,0
Występowanie chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji.		

8. Zachwaszczenie:

- 1) zachwaszczenie plantacji w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji;
- 2) występowanie roślin marchwi dzikorosnącej, kwitnącej w tym samym czasie, w odległości mniejszej niż 200 m od ocenianej plantacji, oraz występowanie na polach sąsiadujących bezpośrednio z plantacją dużych ilości chwastów z rodziny selerowatych kwitnących w tym samym czasie może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji.

IV. Warzywa dyniowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> Duch.	C/1
2	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.	C/1
3	Kawon (abuz)	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum.et Nakai	C/1
4	Melon	<i>Cucumis melo</i> L.	C/1
5	Ogórek	<i>Cucumis sativus</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (B);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (C/1).

3. Ocena stanu plantacji

liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stany plantacji:	
dla odmian ogórka, melona i kawona	
pierwsza	w okresie kwitnienia i zawiązywania pierwszych owoców
druga	w okresie dojrzewania nasienników przed zbiorem
jedna ocena stanu plantacji:	
dla dyni olbrzymiej i dyni zwyczajnej	w okresie dojrzałości konsumpcyjnej owoców

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin dyniowatych na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;

- 2) plantacji nasiennych warzyw dyniowatych nie należy zakładać na polu, na którym w ostatnich dwóch latach uprawiano rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne warzyw dyniowatych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji:
		wszystkich kategorii
1	dla odmian ogórka od innych plantacji ogórka	500
2	dla odmian melona, kawona, dyni olbrzymiej i zwyczajnej od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany w obrębie gatunku a także od odmian botanicznych dyni zwyczajnej	1 000
3	dla odmian mieszańcowych ogórka:	
	odległość plantacji, na której produkuje się nasiona składnika rodzicielskiego od zasiewów innej odmiany lub formy ogórka niż ta, której pyłkiem mają być zapyłone rośliny na plantacji	1 000
	odległość plantacji, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od zasiewów odmiany lub formy ogórka innej niż zapyłacz	1 000
	odległość plantacji, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od zasiewów odmiany lub formy ogórka takiej samej jak składnik ojcowski	100
	odległość plantacji, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od plantacji innej odmiany, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej przy użyciu tego samego zapyłacza	200
	przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej i reprodukcji składnika matecznego za pomocą linii dopełniającej odległość pomiędzy składnikami rodzicielskimi chroniąca przed mechanicznym zamieszczeniem	podwójna szerokość międzyrzędzi składnika matecznego
	odległość plantacji, na której produkuje się nasiona zapyłacza od zasiewów innej odmiany lub składnika rodzicielskiego	1 000
4	dla odmian mieszańcowych melona i kawona oraz dyni zwyczajnej w uprawie polowej	1 000

6. Czystość odmianowa:

- 1) przy produkcji odmian ustalonych oraz składników rodzicielskich występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany oraz form nietypowych ogórka jest niedopuszczalne;
- 2) przy wytwarzaniu składnika matecznego występowanie roślin typowo jednopiennych¹⁾ bądź hermafrodytycznych nie więcej niż:
  - a) **3%** - dla odmian typu sałatkowego,
  - b) **5%** - dla odmian typu konserwowego;
- 3) przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i form nietypowych ogórka:
  - a) w składniku matecznym jest niedopuszczalne,

- b) w zapylaczu nie więcej niż – **0,5** rośliny na jednostkę kwalifikacyjną;
- 4) przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej występowanie roślin typowo jednopiennych¹⁾ bądź hermafrodytycznych w składniku matecznym nie może być więcej niż:
  - a) **8%** - u odmian typu sałatkowego,
  - b) **10%** - u odmian typu konserwowego;
- 5) przy produkcji odmian ustalonych i mieszańcowych pozostałych gatunków warzyw dyniowatych występowanie na plantacji innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany jest niedopuszczalne;
- 6) nieusunięcie zapylacza na plantacji odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną **powoduje dyskwalifikację plantacji.**

7. Choroby i szkodniki:

Występowanie chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający prawidłowe dokonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji.

8. Zachwaszczenie:

Zachwaszczenie plantacji w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający prawidłowe dokonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji.

---

¹⁾ Roślina typowo jednopienna to roślina, która na pędzie głównym do 10 węzła wytwarza najczęściej same kwiaty męskie, w następnych węzłach na zmianę występują kwiaty męskie z żeńskimi do końca wegetacji. Na pędach bocznych kwiaty żeńskie występują częściej niż na pędzie głównym. Do roślin jednopiennych nie zalicza się roślin, na których występują nieliczne kwiaty męskie przy ciągłym tworzeniu się kwiatów żeńskich na kolejnych węzłach.

V. Warzywa psiankowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

l.p	nazwa polska	nazwa łacińska	najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> L.	C/1
2	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.	C/1
3	Oberżyna	<i>Solanum melongena</i> L.	C/1

Objasnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji dla:	
dla ustalonych i mieszańcowych odmian pomidora	
pierwsza	w okresie kwitnienia
druga	w okresie dojrzewania owoców środkowych gron
jedna ocena stanu plantacji:	
dla ustalonych i mieszańcowych odmian papryki i oberżyny	w okresie dojrzewania owoców
W przypadku produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych każdy składnik ocenia się oddzielnie.	
Nieusunięcie zapylacza na plantacjach odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną powoduje dyskwalifikację plantacji.	

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin psiankowatych zakłada się na polu, na którym w roku poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny z tej samej rodziny;
- 2) plantacje nasienne warzyw psiankowatych powinny być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna:

Odległość plantacji:

- 1) pomidora od innych plantacji wszystkich gatunków roślin psiankowatych **nie mniejsza niż – 50 m**;
- 2) nasiennych papryki i oserżyny od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany **nie mniejsza niż – 400 m**.

6. Czystość odmianowa:

- 1) występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i linii pomidora oraz papryki w każdym składniku rodzicielskim jest niedopuszczalne;
- 2) dla pomidora - występowanie roślin zapylonych wsobnie w składniku matecznym przy produkcji nasion mieszańcowych:
  - a) przy zastosowaniu składnika matecznego płodnego nie więcej niż – 2%¹⁾
  - b) przy zastosowaniu składnika z cechą funkcjonalnej męskiej sterylności, roślin z kwiatami zapylonymi wsobnie co najmniej na dwóch kolejnych gronach nie więcej niż – 5%²⁾;
- 3) w celu określenia przez kwalifikatora występowania roślin zapylonych wsobnie rośliny nie mogą być zapylane sztucznie.

---

¹⁾ W matecznym, płodnym składniku pomidora, sprawdzenia czy nastąpiło wsobne zapylenie kwiatów, dokonuje się w okresie usuwania pylników. Stwierdzenie rozchylenia działek kielicha ponad 90 stopni na którymkolwiek ze sprawdzanych kwiatów i zmiana barwy płatków korony na ciemnożółtą oznacza, że nastąpiło zapylenie wsobne.

²⁾ W matecznym składniku pomidora z cechą funkcjonalnej męskiej sterylności dla określenia występowania roślin zapylonych wsobnie kwalifikator podczas pierwszej oceny wybiera losowo 1% roślin, które odpowiednio oznacza. Podczas drugiej oceny na tych roślinach kwalifikator dokonuje obliczenia roślin z kwiatami zapylonymi wsobnie.

7. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne warzyw psiankowatych powinny być praktycznie wolne od następujących chwastów: lulka czarnego, bielunia dziędzierzawy, psianki czarnej;
- 2) zachwaszczenie plantacji w stopniu uniemożliwiającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający prawidłowe dokonanie oceny, stanowi podstawę do jej dyskwalifikacji.

8. Choroby i szkodniki:

1) pomidor:

- a) występowanie żółtego liściozwoju pomidora (TLCV - tomato leaf curl gemini virus) i raka bakteryjnego pomidora (*Corynebacterium michiganensis*) - niedopuszczalne,
- b) silne porażenie roślin mozaiką pomidora (ToMV - tomato mosaic tobamovirus), bakteryjną cętkowatością pomidora (*Pseudomonas syringae* pv. *tomato*), bakteryjną zgnilizną rdzenia (*Pseudomonas corugata*), śluzakiem (*Pseudomonas solanacearum*), alternariozami (*Alternaria solani* i *Alternaria alternari*), mątwikiem ziemniaczanym (*Globodera rostochiensis*), i innymi chorobami oraz szkodnikami powodującymi gorsze wykształcenie owoców, stanowi podstawę do dyskwalifikacji plantacji;

- 2) papryka - plantacja powinna być praktycznie wolna od roślin z objawami porażenia przez czarną plamistość bakteryjną (*Xantomonas vesicatoria*) wirus mozaiki papryki, fuzariozy i szarą pleśń.

VI. Warzywa bobowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Bób	<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i> L.	C/1
2	Groch siewny (cukrowy i łuskowy)	<i>Pisum sativum</i> L.	C/1
3	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.	C/1
4	Fasola zwykła	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	C/1

Objaśnienie

- ¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
jedna ocena stanu plantacji dla:	
- grochu i bobu	w okresie od kwitnienia do zawiązywania strąków
- fasoli zwykłej i wielokwiatowej	w okresie pełnego wykształcania strąków ale przed ich zasychaniem.

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin strączkowych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach, poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacje nasiennych warzyw strączkowych nie należy zakładać na polu, na którym w okresie ostatnich czterech lat uprawiano jakiegokolwiek rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne warzyw strączkowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość plantacji grochów wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów grochu oraz od innych gatunków roślin strączkowych	2	
2	odległość plantacji fasoli zwykłej wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany fasoli zwykłej	50	
3	odległość plantacji fasoli wielokwiatowej od innych plantacji i zasiewów fasoli zwykłej	200	
4	odległość plantacji fasoli wielokwiatowej wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany fasoli wielokwiatowej	500	
5	odległość plantacji bobu wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i niekwalifikowanych zasiewów bobu oraz od upraw bobiku	500	

5. Czystość odmianowa - występowanie innych odmian lub roślin nietypowych dla ocenianej odmiany na jednostce kwalifikacyjnej:

- 1) na plantacji kwalifikowanej i standard grochu i bobu nie więcej niż – **0,3 rośliny**;
- 2) na plantacji kwalifikowanej i standard fasoli nie więcej niż – **0,1 rośliny**;
- 3) na plantacji elitarniej grochu, fasoli i bobu **jest niedopuszczalne**.

6. Choroby i szkodniki – występowanie ostrej bakteriozy fasoli (*Xantomonas campestris pv. phaseoli*) **jest niedopuszczalne.**

VII. Warzywa liściowe

1. Wykaz gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji:

Lp.	nazwa polska	nazwa łacińska	najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Salata	<i>Lactuca sativa</i> L.	C/1
2	Burak liściowy	<i>Beta vulgaris</i> L.	C/1
3	Szpinak	<i>Spinacia oleracea</i> L.	C/1
4	Endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	C/1
5	Trybuła ogrodowa	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	C/1
6	Roszponka warzywna	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterrade	C/1
7	Pietruszka liściowa ²⁾	<i>Petroselinum esculentum</i> L.	C/1
8	Cykoria liściowa ³⁾	<i>Cichorium intybus</i> L.	C/1
9	Rabarbar	<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	C/1

Objaśnienia

- 1) Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.
- 2) Wymagania jak dla odmian korzeniowych pietruszki.
- 3) Wymagania w wytwarzaniu jak dla cykorii korzeniowej, przy czym materiał siewny wyłącznie odmian cykorii liściowej może być wytwarzany w kategorii standard.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji	
pierwsza	w okresie dojrzałości konsumpcyjnej
druga	w okresie dojrzwania nasion, a w przypadku rabarbaru w fazie od pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
W przypadku plantacji nasiennej sałaty prowadzonej metodą bezgłówkową, zakłada się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, poletko kontrolne o powierzchni nie mniejszej niż 10 m ² z każdej wysianej partii w celu sprawdzenia wyrównania i tożsamości odmiany. Poletko kontrolne zakłada się w gospodarstwie, na terenie którego jest prowadzona kwalifikacja plantacji nasiennych obsianych materiałem siewnym z tych partii.	

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin liściowych zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw liściowych nie zakłada się na polu, na którym uprawiano rośliny z tej samej rodziny w okresie **ostatnich dwóch lat**, a w przypadku buraka liściowego oraz rabarbaru – **czterech lat**;
- 3) plantacje nasienne warzyw liściowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna:

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość od źródeł obcych pyłków zdolnych do spowodowania poważnej degeneracji odmian warzyw liściowych z wyjątkiem buraka liściowego i szpinaku	500	300
2	odległość plantacji nasiennych szpinaku od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany szpinaku	1 000	
3	odległość plantacji składników rodzicielskich nasiennych szpinaku od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany szpinaku	3 000	
4	odległość plantacji nasiennych buraka liściowego od jakichkolwiek źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i>	1 000	

6. Czystość odmianowa:

Występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów roślin warzyw liściowych na jednostce kwalifikacyjnej na plantacji, na której jest wytwarzany materiał kategorii:

- 1) elitarny jest niedopuszczalne;
- 2) kwalifikowany i standard:
  - podczas pierwszej oceny nie więcej niż 0,5 rośliny,
  - podczas drugiej oceny jest niedopuszczalne.

7. Zachwaszczenie:

- 1) plantacja powinna być praktycznie wolna od następujących chwastów: cykorii podróżnika, mniszka pospolitego, łączygi pospolitej, komosy białej i przymiotna kanadyjskiego;
- 2) zachwaszczenie plantacji w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający prawidłowe dokonanie oceny stanowi podstawę do jej dyskwalifikacji.

VIII. Warzywa pozostałe

1. Wykaz gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa polska</u>	<u>Nazwa łacińska</u>	<u>Najniższy stopień kwalifikacji¹⁾ dla poszczególnych gatunków</u>
<u>1</u>	<u>Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny</u>	<u><i>Cynara cardunculus</i> L.</u>	<u>C/1</u>
<u>2</u>	<u>Koper włoski (Fenkuł)</u>	<u><i>Foeniculum vulgare</i> L.</u>	<u>C/1</u>
<u>3</u>	<u>Szparag</u>	<u><i>Asparagus officinalis</i> L.</u>	<u>C/1</u>
<u>4</u>	<u>Kukurydza cukrowa</u>	<u><i>Zea mays</i> L. (partim)</u>	<u>C/1</u>
<u>5</u>	<u>Kukurydza pękająca</u>	<u><i>Zea mays</i> L. (partim)</u>	<u>C/1</u>

Objaśnienie

- ¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

<u>Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków</u>	<u>Obowiązujący termin dokonania oceny</u>
<u>Jedna ocena stanu plantacji dla karczocha, kopru włoskiego i szparaga</u>	<u>w okresie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion</u>
<u>Trzy oceny stanu plantacji dla kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej</u>	

<u>pierwsza</u>	<u>w okresie poprzedzającym kwitnienie</u>
<u>druga</u>	<u>w okresie od początku do pełni kwitnienia</u>
<u>trzecia</u>	<u>w okresie końca kwitnienia składników rodzicielskich odmian mieszańcowych</u>

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin warzywnych z grupy pozostałe zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych nie zakłada się na polu, na którym bezpośrednim przedplonem były rośliny z tej samej rodziny.

4. Izolacja przestrzenna:

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji kategorii	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	dla karczocha, kopru włoskiego i szparaga odległość od źródeł pyłku z danego rodzaju	500	300
2	dla kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej odległość plantacji, na której produkuje się nasiona:		
	1) składników rodzicielskich od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy niż ta, której pyłkiem mają być zapylone rośliny		300
	2) odmian mieszańcowych od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy innej niż zapylacz danego mieszańca oraz odmian ustalonych od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy		200

5. Czystość odmianowa:

Występowanie na plantacji roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany ocenianego gatunku to jest karczocha, kopru włoskiego, szparaga oraz kukurydzy cukrowej i pękającej **jest niedopuszczalne**.

6. Czystość gatunkowa:

Plantacje nasienne karczocha, kopru włoskiego, szparaga oraz kukurydzy cukrowej i pękającej powinny być praktycznie wolne od obcych gatunków uprawnych.

7. Zachwaszczenie oraz choroby i szkodniki:

- 1) wystąpienie chwastów oraz chorób i szkodników w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym właściwe wykonanie oceny stanowi podstawę do jej dyskwalifikacji plantacji.
- 2) w przypadku kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej niedopuszczalne jest występowanie zgnilizny fuzaryjnej lub uwiadu bakteryjnego kukurydzy.

IX. Cykoria korzeniowa¹⁾

1. Nazwa gatunku i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

<u>Nazwa polska</u>	<u>Nazwa łacińska</u>	<u>Najniższy stopień kwalifikacji²⁾ dla poszczególnych gatunków</u>
<u>Cykoria</u>	<u>Cichorium intybus L.</u>	<u>C/1</u>

Objaśnienia

- 1) Materiał siewny odmian korzeniowych cykorii nie może być wytwarzany w kategorii standard i w badaniach rejestrowych podlega badaniom wartości gospodarczej odmiany (WGO).
- 2) Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

<u>Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków</u>	<u>Obowiązujący termin dokonania oceny</u>
<u>dwie oceny stanu plantacji:</u>	
<u>pierwsza – ocena plantacji, na której wytwarzane są wysadki</u>	<u>w okresie wytwarzania wysadków</u>
<u>druga</u>	<u>w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion.</u>

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne cykorii zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku lub ostatnich latach, poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych cykorii nie należy zakładać na polu, na którym w okresie ostatnich dwóch lat uprawiano rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne powinny być wolne od takich roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość nie mniejsza niż w metrach dla plantacji kategorii:	
		elitarnego	kwalifikowany
1	odległość od źródeł pyłku z rodzaju <i>Cichorium</i> ,	1 000	
2	odległość od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany cykorii	600	300

5. Czystość odmianowa:

Występowanie na plantacji roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany cykorii jest niedopuszczalne.

6. Zachwaszczenie oraz choroby i szkodniki:

- 1) występowanie roślin dzikorosnącej cykorii jest niedopuszczalne;
- 2) wystąpienie chwastów oraz chorób i szkodników w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój nasion lub utrudniającym właściwe wykonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji.

**DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII W OBRODZIE ORAZ SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA
JAKOŚCIOWE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN ROLNICZYCH**

Tabela 1

**Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa prób do badań dla roślin
zbożowych**

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa próby pobieranej z partii ^{2), 3)}	Minimalna masa próby do oznaczeń określonych w kolumnach 4 – 10 tabeli 2 i tabeli 3
	w tonach		
1	2	3	4
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	30	1 000	500
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	30	1 000	500
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	30	1 000	500
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	30	1 000	500
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	30	1 000	500
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	30	1 000	500
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	30	1 000	500
<i>Secale cereale</i> L. Żyto	30	1 000	500
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus Pszenżyto	30	1 000	500
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	10	400	200
<i>Oryza sativa</i> L. Ryż	30	500	500
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench <i>S. bicolor</i> x <i>S. sudanense</i> Sorgo	30	1 000	900
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf Sorgo	10	1 000	900
<i>Zea mays</i> L. Kukurydza	linie wsobne	40	250
	pozostałe	40	1 000

Objaśnienia

¹⁾ Wielkość partii może zostać przekroczona o nie więcej niż 5% masy podanej w tabeli.

²⁾ Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej ¼ podanej masy próby.

³⁾ Próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznaną metodyką ;wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion.

Tabela 2

Wymagania jakościowe dla nasion roślin zbożowych¹⁾ kategorii elitarne

Gatunek	Minimalne kiełkowanie	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna liczba nasion innych gatunków roślin włączając czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>						
			Inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny: 5 – 10	Czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>	Inne gatunki zbóż	Gatunki roślin innych niż zboża	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>	<i>Panicum spp.</i>
			%nasion czystych	%wagowy	sztuk nasion w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	75	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny w tym owies bizantyjski	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	85 (c)	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	75	98	4		1 (a)		0 (b)		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Oryza sativa</i> L. Ryż	80	98	4	1					1
<i>Secale cereale</i> L. Żyto	85	98	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Sorghum</i> spp. Sorgo	80	98	0						
xTriticosecale <i>Wittm. ex</i> A .Camus Pszenżyto	80	98	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Zea mays</i> L. Kukurydza	90	98	0						

Tabela 3

Wymagania jakościowe dla nasion roślin zbożowych¹⁾ kategorii kwalifikowane

Gatunek	Minimalne kieikowanie	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna liczba nasion innych gatunków roślin włączając czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>						
			Inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny 5 – 10	Czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>	Inne gatunki zbóż	Gatunki roślin inne niż zboża	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>	<i>Panicum spp.</i>
			% nasion czystych	% wagowy	sztuk nasion w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	75	98	10		7	7	0 (b)	1	
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny , w tym owies bizantyjski	85 (c)	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	85 (c)	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	75	98	10		5		0 (b)		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Oryza sativa</i> L. Ryż	I rozmnożenie	80	98	10	3				3
	II rozmnożenie	80	98	15	5				3
<i>Secale cereale</i> L. Żyto	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Sorghum</i> spp. Sorgo	80	98	0						
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus Pszenżyto	80	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Zea mays</i> L. Kukurydza	90	98	0						

Objaśnienia do tabel 2 i 3

- 1) Dla materiału siewnego roślin zbożowych, przeznaczonego do dalszego rozmnażania tego materiału oznacza się jego wilgotność, która dla roślin zbożowych wynosi nie więcej niż 15%, z wyjątkiem kukurydzy, sorga i mozgi kanaryjskiej, która wynosi nie więcej niż 14%.
- (a) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność dwóch ziarniaków to drugiego ziarniaka nie traktuje się jako zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o tej samej masie nie stwierdzono obecności ziarniaków innych gatunków zbóż.
- (b) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność jednego ziarniaka *Avena fatua*, *Avena sterylis*, lub *Lolium temulentum* to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o tej samej masie nie stwierdzono obecności nasion tych gatunków.
- (c) W przypadku nieoplewionych odmian jęczmienia oraz odmian owsa nagiego, minimalna zdolność kiełkowania wynosi 75% czystych nasion i dla tych odmian, na urzędowej etykiecie umieszcza się napis: minimalna zdolność kiełkowania 75%.

Choroby i szkodniki:

- 1) materiał siewny roślin zbożowych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jego jakość oraz wolny od szkodników magazynowych;
- 2) szczegółowe wymagania dotyczące *Claviceps purpurea*.

Tabela 4

Materiał siewny		Maksymalna liczba sklerocjów lub ich fragmentów <i>Claviceps purpurea</i> w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1
zbóż, z wyjątkiem odmian mieszańcowych żyta	kategorii elitarne	1
	kategorii kwalifikowane	3
odmian mieszańcowych żyta	kategorii elitarne	1
	kategorii kwalifikowane	4 ¹⁾

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność pięciu sklerocjów lub ich fragmentów, to uznaje się ten wynik za zgodny z wymaganiami, jeżeli w drugiej próbie o tej samej masie nie stwierdzono więcej niż 4 sklerocja lub ich fragmenty.

Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa prób do badań dla roślin pastewnych

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾		Minimalna masa próby pobieranej z partii ²⁾	
	w tonach		w gramach	
1	2	3	4	
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)				
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	30	1 000	1 000	
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	30	1 000	1 000	
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	30	1 000	1 000	
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	30	1 000	1 000	
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	30	1 000	1 000	
<i>Vicia pannonica</i> Crantz Wyka pannońska	30	1 000	1 000	
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	30	1 000	1 000	
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	30	1 000	1 000	
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)				
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siekiernica włoska	- owoce	10	1 000	300
	- nasiona	10	400	120
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna		10	200	30
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa		10	300	50
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna		10	300	50
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn Lucerna mieszańcowa (lucerna piaskowa)?		10	300	50
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Esparceta siewna	- owoce	10	600	600
	- nasiona	10	400	400
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna Aleksandryjska (koniczyna egipska)		10	400	60
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)		10	200	20
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)		10	500	80

<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	10	300	50
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	10	200	20
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	10	200	20
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	10	500	450
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	10	250	200
WIECHLINOWATE (TRAWY)³⁾			
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	10	50	5
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	10	50	5
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	10	50	5
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	10	50	5
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	10	100	30
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	10	200	80
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	10	200	200
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	10	200	200
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	10	50	5
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	10	100	30
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzciniowa	10	100	50
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	10	100	30
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	10	100	30
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	10	100	50
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	10	100	30
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczeciniasta	10	100	30
X <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	10	200	60
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski)	10	200	60

<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	10	200	60
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	10	200	60
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	10	100	50
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	10	50	10
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	10	50	10
<i>Poa annua</i> L. Wiechlina roczna	10	50	10
<i>Poa nemoralis</i> L. Wiechlina gajowa	10	50	5
<i>Poa palustris</i> L. Wiechlina błotna	10	50	5
<i>Poa pratensis</i> L. Wiechlina łąkowa	10	50	5
<i>Poa trivialis</i> L. Wiechlina zwyczajna	10	50	5
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Konietlica łąkowa	10	50	5
INNE GATUNKI			
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. Brukiew pastewna	10	200	100
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. + var. <i>viridis</i> L. Kapusta pastewna	10	200	100
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	10	300	40
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. Rzodkiew oleista	10	300	300

Objaśnienia

- 1) Wielkość partii może zostać przekroczona nie więcej niż o 5% masy podanej w tabeli.
- 2) Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej 1/4 podanej masy próby.
- 3) Maksymalna masa partii materiału siewnego traw może zostać zwiększona do 25 ton, jeżeli przedsiębiorca uzyskał na to zgodę właściwego wojewódzkiego inspektora.

Tabela 6

Wymagania jakościowe dla nasion roślin pastewnych kategorii elitarne

Gatunek	Minimalna zdolność kiełkowania	Maksymalna zawartość nasion twardych	Czystość analityczna								Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 5			Nasiona łubinu innej barwy lub gorzkie
			Minimalna czystość analityczna	Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin							Avena fatua, Avena sterilis	Cuscuta spp.	Rumex spp., oprócz Rumex acetosella i Rumex maritimus	
				Łącznie	Jednego gatunku	Elytrigia repens (Agropyron repens)	Alopecurus myosuroides	Melilotus spp.	Raphanus raphanistrum	Sinapis arvensis				
% nasion czystych	% wagowy													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)														
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	80 (a)(b)	5	98	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	80 (a)		98	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	80 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	75 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	80 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)
<i>Vicia pannonica</i> Crantz Wyka panońska	85 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	85 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	85 (a)(b)	20	98	0,3	20			0 (u)			0 (i)	0 (j)	2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)														
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siekiernica włoska	75 (a)(b)	30	95	0,3	20			0 (w)			0	0 (k)	2	
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna	75 (a)(b)	40	95	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa	80 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	5	
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna	80 (a)(b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn Lucerna mieszańcowa (lucerna piaskowa)?	80 (a)(b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Esparceta siewna	75 (a)(b)	20	95	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna aleksandryjska (koniczyna egipska)	80 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	80 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	75 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	
<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	80 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	5	
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	80 (a)(b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	5	
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	80 (a)(b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0(l)(m)	3	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	80 (a)		95	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	60 (a)(b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l)(m)	2	
WIECHLINOWTE (TRAWY)														
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	80 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	70 (a)		75	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	75 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0 (g)	0 (j)(k)	2	
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	75 (a)		97	0,4	20	5	5				0 (g)	0 (j)(k)	5	
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	75 (a)		97	0,4	20	5	5				0 (g)	0 (j)(k)	5	
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	70 (a)		90	0,3	20 (r)	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	80 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzciniowa	80 (a)		95	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	80 (a)		95	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	75 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczeciniasta	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
x <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras włoski)	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	80 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	75 (a)		96	0,3	20	5	5				0	0 (j)(k)	2	
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	80 (a)		96	0,3	20	1	1				0	0 (k)	2	
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	80 (a)		96	0,3	20	1	1				0	0 (k)	2	
<i>Poa annua</i> L. Wiechlina roczna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Poa nemoralis</i> L. Wiechlina gajowa	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Poa palustris</i> L. Wiechlina błotna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Poa pratensis</i> L. Wiechlina łąkowa	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j)(k)	1	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Poa trivialis</i> L. Wiechlina zwyczajna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j)(k)	1	
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Konietlica łąkowa	70 (a)		75	0,3	20 (t)	1	1				0 (h)	0 (j)(k)	1	
INNE GATUNKI														
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. Brokiew pastewna	80 (a)		98	0,3	20						0	0 (j)(k)	2	
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Kapusta pastewna	75 (a)		98	0,3	20						0	0 (j)(k)	3	
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	80 (a)		96	0,3	20						0	0 (j)(k)		
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. Rzodkiew oleista	80 (a)		97	0,3	20						0	0 (j)	2	

Tabela 7

Wymagania jakościowe dla nasion roślin pastewnych kategorii kwalifikowane

Gatunek	Minimalna zdolność kiełkowania	Maksymalna zawartość nasion twardych	Czystość analityczna								Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 5			Nasiona łubinu innej barwy lub gorzkie
			Minimalna czystość analityczna	Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin							Avena fatua, Avena sterilis	Cuscuta spp.	Rumex spp., oprócz Rumex acetosella i Rumex maritimus	
				Łącznie	Jednego gatunku	Elytiglia repens (Agropyron repens)	Alopecurus myosuroides	Melilotus spp.	Raphanus raphanistrum	Sinapis arvensis				
	% nasion czystych	% wagowy								Liczba nasion w próbce				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)														
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	80 (a)(b)	5	98	0,5	0,3			0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	80 (a)		98	0,5	0,3			0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	80 (a)(b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	75 (a)(b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	80 (a)(b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Vicia pannonica</i> Crantz Wyka pannońska	85 (a)(b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	85 (a)(b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	85 (a)(b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)														
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siekiernica włoska	75 (a)(b)	30	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (k)	5	
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna	75 (a)(b)	40	95	1,8 (d)	1,0 (d)			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa	80 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna	80 (a)(b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn Lucerna mieszańcowa (lucerna piaskowa)	80 (a)(b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Esparceta siewna	75 (a)(b)	20	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna aleksandryjska (koniczyna egipska)	80 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białożółta (koniczyna szwedzka)	80 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	75 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	80 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	80 (a)(b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	80 (a)(b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0(l)(m)	10	
Trigonella foenum-graecum L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	80 (a)		95	1,0	0,5			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	60 (a)(b)	40	97	2,0	1,5			0,3	0	0	0	0(l)(m)	10	
WIECHLINOWATE (TRAWY)														
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	80 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	70 (a)		75	2,5	1,0 (f)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	75 (a)		90	3,0	1,0 (f)	0,5	0,3				0 (g)	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j)(k)	10 (n)	
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j)(k)	10 (n)	
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	70 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2	
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	80 (a)		90	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzcinowa	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	75 (a)		90	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczeciniasta	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
x <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras włoski)	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	80 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	75 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	5	
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Poa annua</i> L. Wiechlina roczna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	5 (n)	
<i>Poa nemoralis</i> L. Wiechlina gajowa	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Poa palustris</i> L. Wiechlina błotna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Poa pratensis</i> L. Wiechlina łąkowa	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Poa trivialis</i> L. Wiechlina zwyczajna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j)(k)	2 (n)	
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Konietlica łąkowa	70 (a)		75	3,0	1,0 (f)	0,3	0,3				0 (h)	0 (j)(k)	2 (n)	
INNE GATUNKI														
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. Brukiew pastewna	80 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j)(k)	5	
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>modullosa</i> Kapusta pastewna	75 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j)(k)	10	
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	80 (a)		96	1,0	0,5						0	0 (j)(k)		
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. Rzodkiew oleista	80 (a)		97	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j)	5	

Objaśnienia do tabeli 6 i 7

- (a) Wszystkie świeże, zdrowe nasiona, które nie skiełkowały po zastosowaniu zabiegów wstępnych uznaje się jako nasiona skiełkowane.
- (b) Nasiona twarde uznaje się za nasiona zdolne do kiełkowania w liczbie nie większej jednak niż podano w kolumnie 3 tabeli 6 i 7.
- (c) Nasiona innych gatunków *Poa spp.*, których łączna zawartość nie jest większa niż 0,8% wagowych nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (d) Nasiona *Trifolium pratense*, których zawartość nie jest większa niż 1% wagowy nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (e) Nasiona gatunków: *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa*, których łączna zawartość, oznaczona w próbce materiału siewnego jednego z tych gatunków nie jest większa niż 0,5% wagowych nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (f) Zawartości procentowej nasion jednego gatunku nie stosuje się do nasion gatunków *Poa spp.*
- (g) Dopuszczalna łączna zawartość dwóch ziarniaków *Avena fatua* i *Avena sterilis* w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1 nie uznaje się za zanieczyszczenie, jeśli druga próbka o tej samej masie jest wolna od ziarniaków tych gatunków.
- (h) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność jednego nasienia *Avena fatua* i *Avena sterilis*, to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion tych gatunków.
- (i) Nie określa się obecności nasion: *Avena fatua* i *Avena sterilis*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (j) Nie określa się obecności nasion: *Cuscuta spp.*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (k) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność jednego nasienia *Cuscuta spp.* to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o takiej samej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta spp.*
- (l) Oznaczanie obecności nasion *Cuscuta spp.* wykonuje się na próbce o dwukrotnie większej masie niż określona w kolumnie 4 tabeli 5.
- (m) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność jednego nasienia *Cuscuta spp.* to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta spp.*
- (n) Nie określa się obecności nasion gatunków *Rumex* innych niż *Rumex acetosella* i *Rumex maritimus*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (o) Procent liczbowy nasion łubinu o innym zabarwieniu nie powinien przekraczać:
  - w materiale siewnym łubinu gorzkiego – 2,
  - w materiale siewnym łubinów innych niż gorzki – 1.
- (p) Procent liczbowy nasion łubinów gorzkich w odmianach innych niż łubin gorzki nie powinien przekraczać 1.
- (r) Nasiona gatunków *Poa spp.*, łącznie do 80 sztuk, nie uważa się za zanieczyszczenie.
- (s) Nie dotyczy nasion gatunków *Poa spp.*, o ile łączna liczba nasion w badanej próbce, gatunków *Poa spp.* innych niż oceniany, nie przekracza 500 sztuk.
- (t) Liczbę stwierdzonych nasion gatunków *Poa spp.* łącznie nie więcej niż 20 sztuk nasion nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (u) Nie określa się obecności nasion gatunków *Melilotus spp.*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (w) Jeżeli w badanej próbce stwierdzono obecność jednego nasiona *Melilotus spp.*, to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbce o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion *Melilotus spp.*
- (v) Procent liczbowy nasion łubinów gorzkich w odmianach innych niż łubin gorzki nie powinien przekraczać 2,5.

Choroby i szkodniki:

Materiał siewny roślin pastewnych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego roślin pastewnych kategorii handlowy:

Wymagania dla materiału siewnego kategorii handlowy roślin pastewnych są takie jak dla materiału siewnego kategorii kwalifikowane, z uwzględnieniem:

- 1) w kolumnach 5 i 6 tabeli 7 dopuszczalną zawartość zwiększa się o 1 punkt procentowy;
- 2) w materiale siewnym *Poa annua*, dopuszczalną zawartość nasion innych gatunków *Poa spp.* zwiększa się do 10% wagowych;
- 3) w materiale siewnym gatunków *Poa spp.*, z wyjątkiem *Poa annua*, dopuszczalną zawartość innych nasion gatunków *Poa* zwiększa się do 3% wagowych;
- 4) w materiale siewnym *Hedysarum coronarium*, dopuszczalną zawartość nasion *Melilotus spp.* zwiększa się do 1% wagowych;
- 5) dla materiału siewnego *Lotus corniculatus* określa się zawartość nasion gatunków *Melilotus spp.*;
- 6) dla materiału siewnego wszystkich gatunków łubinu:
  - a) minimalna czystość analityczna wynosi 97% wagowych,
  - b) dopuszczalny procent liczbowy nasion innej barwy:
    - dla łubinu gorzkiego wynosi - 4,
    - dla łubinu innego niż gorzki wynosi - 2;
- 7) w materiale siewnym gatunków *Vicia spp.*, dopuszczalna łączna zawartość nasion *Vicia pannonica*, *Vicia villosa* lub innych pokrewnych gatunków uprawnych, oznaczona w próbkę materiału siewnego poszczególnych gatunków, nie powinna przekroczyć 6% wagowych;
- 8) w materiale siewnym gatunków *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa*, minimalna czystość analityczna wynosi 97% wagowych.

Tabela 8

Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa próbek do badań roślin oleistych i włóknistych

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa próby pobieranej z partii ^{2), 3)}	Masa próby do oznaczania określonego w kolumnach 5–11 tabel 9 i 10
	w tonach	w gramach	
1	2	3	4
<i>Arachis hypogaea</i> L. Orzech ziemny	30	1 000	1 000
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs Rzepak	10	200	70
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. Gorczyca sarepska	10	100	40
<i>Brassica napus</i> L. (partim) Rzepak	10	200	100
<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch Gorczyca czarna	10	100	40
<i>Cannabis sativa</i> L. Konopie	10	600	600
<i>Carthamus tinctorius</i> L. Krokosz barwierski	25	900	900
<i>Carum carvi</i> L. Kminek zwyczajny	10	200	80
<i>Gossypium spp.</i> Bawełna	25	1 000	1 000
<i>Helianthus annuus</i> L. Słonecznik⁴⁾	25	1 000	1 000
<i>Linum usitatissimum</i> L. Len zwyczajny	10	300	150
<i>Papaver somniferum</i> L. Mak	10	50	10
<i>Sinapis alba</i> L. Gorczyca biała	10	400	200
<i>Glycine max</i> (L.) Merrill Soja	30	1 000	1 000

Objaśnienia

- 1) Dopuszczalna wielkość partii nie może zostać przekroczona o więcej niż 5% masy podanej w tabeli.
- 2) Próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznaną metodyką ; wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion.
- 3) Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej ¼ podanej masy próby.
- 4) Dotyczy materiału siewnego słonecznika wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 9

Wymagania jakościowe dla nasion kategorii elitarne

Gatunek	Minimalna zdolność kiełkowania % nasion czystych	Czystość nasion		Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1							Maksymalna zawartość nasion Orobanche
		minimalna czystość analityczna	maksymalna zawartość nasion obcych gatunków	inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny 6–11	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> spp.	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Rumex</i> spp. inne niż <i>Rumex acetosella</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Lolium remotum</i>	
		% wagowy		sztuk nasion w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Arachis hypogaea</i> Orzech ziemny	70	99	—	5	0	0 (b)					
<i>Brassica</i> spp. Rzepak, rzepik oraz gorczyca czarna i sarepska	85	98	0,3	—	0	0 (b)(c)	10	2			
<i>Cannabis sativa</i> Konopie siewne	75	98	—	30 (a)	0	0 (b)					(d)
<i>Carthamus tinctorius</i> Krokosz barwierski	75	98	—	5	0	0 (b)					(d)
<i>Carum carvi</i> Kminek zwyczajny	70	97	—	25 (a)	0	0 (b)(c)	10		3		
<i>Gossypium</i> spp. Bawełna	80	98	—	15	0	0 (b)					
<i>Helianthus annuus</i> Słonecznik	85	98	—	5	0	0 (b)					
<i>Linum usitatissimum</i> Len zwyczajny	odmiany włókniste	92	99	—	15	0	0 (b)(c)		4	2	
	odmiany oleiste	85	99	—	15	0	0 (b)(c)		4	2	
<i>Papaver somniferum</i> Mak lekarski	80	98	—	25 (a)	0	0 (b)(c)					
<i>Sinapis alba</i> Gorczyca biała	85	98	0,3	—	0	0 (b)(c)	10	2			
<i>Glycine max.</i> Soja	80	98	—	5	0	0 (b)					

Tabela 10

Wymagania jakościowe dla nasion kategorii kwalifikowane

Gatunek	Minimalna zdolność kiełkowania % nasion czystych	Czystość nasion		Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1							Maksymalna zawartość nasion <i>Orobanche spp.</i>
		minimalna czystość analityczna	maksymalna zawartość nasion obcych gatunków	inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny 6 – 11	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta spp.</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Rumex spp.</i> inne niż <i>Rumex acetosella</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Lolium remotum</i>	
		% wagowy		sztuk nasion w próbce o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 8							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Arachis hypogaea</i> Orzech ziemny	70	99	—	5	0	0 (b)					
<i>Brassica spp.</i> Rzepak, rzepik oraz gorczyca czarna i sarepska	85	98	0,3	—	0	0 (b)(c)	10	5			
<i>Cannabis sativa</i> Konopie siewne	75	98	—	30 (a)	0	0 (b)					(d)
<i>Carthamus tinctorius</i> Krokosz barwierski	75	98	—	5	0	0 (b)					(d)
<i>Carum carvi</i> Kminek zwyczajny	70	97	—	25 (a)	0	0 (b)(c)	10		3		
<i>Gossypium spp.</i> Bawełna	80	98	—	15	0	0 (b)					
<i>Helianthus annuus</i> Stonecznik	85	98	—	5	0	0 (b)					
<i>Linum usitatissimum</i> Len zwyczajny	92	99	—	15	0	0 (b)(c)			4	2	
	85	99	—	15	0	0 (b)(c)			4	2	
<i>Papaver somniferum</i> Mak lekarski	80	98	—	25 (a)	0	0 (b)(c)					
<i>Sinapis alba</i> Gorczyca biała	85	98	0,3	—	0	0 (b)(c)	10	5			
<i>Glycine max.</i> Soja	80	98	—	5	0	0 (b)					

Objaśnienia do tabeli 9 i 10

- (a) Nie określa się całkowitej zawartości nasion innych gatunków, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny nie jest zanieczyszczony nasionami innych gatunków w ilości przekraczającej wartości podane w kolumnie 5.
- (b) Nie określa się obecności nasion *Cuscuta spp.*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał jest wolny od nasion tych gatunków.
- (c) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasiona *Cuscuta spp.* to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbie o takiej samej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta spp.*
- (d) Jeżeli w badanej próbie o masie 100 gramów stwierdzono obecność jednego nasienia *Orobanche spp.* to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbie o masie 200 gramów nie stwierdzono obecności nasion *Orobanche spp.*

Choroby i szkodniki:

- 1) materiał siewny roślin oleistych i włóknistych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych;
- 2) wymagania dotyczące porażenia materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych organizmami szkodliwymi:

Tabela 11

Gatunek	Organizmy szkodliwe			
	Maksymalny procent liczbowy nasion porażonych			<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (maksymalna liczba przetrwalników grzybów lub fragmentów tych przetrwalników w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 8)
	<i>Botrytis spp.</i>	<i>Alternaria linicola</i> , <i>Phoma exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichum linicola</i> , <i>Fusarium spp.</i>	<i>Platyedria gossypiella</i>	
1	2	3	4	5
<i>Brassica napus</i> L. (partim) Rzepak				10 (b)
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs Rzepak				5 (b)
<i>Cannabis sativa</i> L. Konopie	5			
<i>Gossypium spp.</i> Bawełna			1	
<i>Helianthus annuus</i> L. Słonecznik	5			10 (b)
<i>Linum usitatissimum</i> L. Len zwyczajny	5	5 (a)		
<i>Sinapis alba</i> L. Gorczyca biała				5 (b)
<i>Glycine max</i> (L.) Merrill Soja (c)				

Objaśnienia do tabeli 11

- (a) Dla nasion elitarnych Inu włóknistego maksymalna zawartość nasion porażonych przez *Phoma exigua* var. *linicola* nie może przekroczyć 1% liczbowy.
- (b) Nie określa się liczby przetrwalników lub ich fragmentów *Sclerotinia sclerotiorum*, jeżeli nie ma wątpliwości, że ich liczba nie przekroczyła wartości podanych w kolumnie 5.
- (c) Dla nasion *Glycine max* (L.) Merrill wymaga się, aby:
- *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*: była stwierdzona w nie więcej niż w 4 z 5 podpróbek utworzonych z podziału próby zawierającej co najmniej 5000 nasion z jednej partii,
  - występowanie nasion porażonych *Diaporthe phaseolorum* nie przekroczyło 15% liczbowych,
  - zawartość substancji obojętnej określonej przez międzynarodowe metody badawcze nie przekroczyła 0,3% wagowego.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego kategorii handlowe

Wymagania jakościowe określone w tabelach 8, 10 i 11 mają zastosowanie do materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych kategorii handlowe.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego buraka:

- 1) dopuszczalna wielkość partii nasion buraków cukrowych i pastewnych wynosi – **20 ton**;
- 2) wielkość partii nie może przekraczać masy określonej w pkt 1 o więcej niż – **5 %**;
- 3) masa próby pobieranej do oceny laboratoryjnej wynosi nie mniej niż – **500 g**;
- 4) masa próby przeznaczonej do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania wynosi nie mniej niż – **50 g**;
- 5) próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznaną metodyką; wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion;
- 6) materiał siewny buraka powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych.

Tabela 12

Szczegółowe wymagania dla oceny laboratoryjnej nasion buraków

Gatunek	Kategoria i rodzaj materiału siewnego	Minimalna zdolność kiełkowania	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna wilgotność
		% liczbowy ¹⁾	% wagowy ²⁾	
Burak cukrowy <i>Beta vulgaris</i>	nasiona jednokiełkowe	80	97	15
	nasiona do siewu punktowego	75	97	15
	nasiona wielokiełkowe odmian, w których udział diploidów jest większy niż 85%	73	97	15
	pozostałe nasiona	68	97	15
Burak pastewny <i>Beta vulgaris</i>	nasiona jednokiełkowe	73	97	15
	nasiona do siewu punktowego			
	nasiona wielokiełkowe odmian, w których udział diploidów jest większy niż 85%			
	pozostałe nasiona	68	97	15

Objaśnienia

¹⁾ Dotyczy kłębków inkrustowanych lub otoczkowanych oraz kłębków przed wykonaniem tego zabiegu,

²⁾ Nie dotyczy kłębków inkrustowanych lub otoczkowanych.

Wymagania dla nasion jednokiełkowych oraz nasion do siewu punktowego:

- 1) za nasiona jednokiełkowe uznaje się kłębki buraków, których:
  - a) nie mniej niż **90%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
  - b) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy siewki lub więcej;
- 2) za nasiona buraka cukrowego do siewu punktowego uznaje się kłębki, których:
  - a) nie mniej niż **70%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
  - b) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy lub więcej siewek;
- 3) za nasiona buraka pastewnego do siewu punktowego uznaje się kłębki, których:
  - a) w przypadku odmian, w których procent diploidów przekracza **85%**, nie mniej niż **58%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
  - b) nie mniej niż **63%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
  - c) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy siewki lub więcej.

Wymagania dla materiału siewnego buraków:

- 1) zawartość nasion innych gatunków w próbce nie może przekroczyć – **0,3% wagowych**;
- 2) ilość zanieczyszczeń w próbce nie może przekraczać:
  - a) dla nasion elitarnych – **1,0% wagowego**,
  - b) dla nasion kwalifikowanych – **0,5% wagowego**,
  - c) dla nasion przeznaczonych na obszary uznane jako wolne od rizomanii, dla obu kategorii – **0,5% wagowych**,
- 3) w przypadku nasion powlekanych, w szczególności inkrustowanych lub otoczkowanych, oznaczeń jakościowych dokonuje się na próbach pobieranych z nasion przygotowanych do procesu powlekania, to jest nasion obłuszczonych lub szlifowanych.

**DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII W OBROTCIE ORAZ SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA
JAKOŚCIOWE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN WARZYWNYCH**

Tabela 1

Wielkość partii nasion oraz masa próby do oceny laboratoryjnej

Gatunki	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa ^{2) 3)} próby
	w tonach	w gramach
1	2	3
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Cepa Cebula, w tym echalion	10	25
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Aggregatum Szalotka	10	25
<i>Allium fistulosum</i> L. Cebula siedmiolatka (czosnek dęty)	10	15
<i>Allium sativum</i> L. Czosnek pospolity	10	20
<i>Allium schoenoprasum</i> L. Szczypiorek	10	15
<i>Allium porrum</i> L. Por	10	20
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. Trybuła ogrodowa	10	20
<i>Apium graveolens</i> L. Seler naciowy	10	5
<i>Apium graveolens</i> L. Seler korzeniowy	10	5
<i>Asparagus officinalis</i> L. Szparag	10	100
<i>Beta vulgaris</i> L. Burak liściowy i ćwikłowy	20	100
<i>Brassica oleracea</i> L. Kapustne, oprócz kapusty pekińskiej	10	25
<i>Brassica rapa</i> L. Kapusta pekińska	10	20
<i>Brassica rapa</i> L. Rzepa	10	20
<i>Capsicum annuum</i> L. Papryka	10	40
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykoria liściowa	10	15

1	2	3
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykoria korzeniowa	10	50
<i>Cichorium endivia</i> L. Endywia	10	15
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai Kawon (arbuz)	20	250
<i>Cucumis melo</i> L. Melon	20	100
<i>Cucumis sativus</i> L. Ogórek	10	25
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne Dynia olbrzymia	20	250
<i>Cucurbita pepo</i> L. Dynia zwyczajna	20	150
<i>Cynara cardunculus</i> L. Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	10	50
<i>Daucus carota</i> L. Marchew	10	10
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. Koper włoski (fenkuł)	10	25
<i>Lactuca sativa</i> L. Salata	10	10
<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. Pomidor	10	20
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Neman ex. A.W. Hill Pietruszka	10	10
<i>Phaseolus coccineus</i> L. Fasola wielokwiatowa	30	1000
<i>Phaseolus vulgaris</i> L. Fasola zwykła karłowa i tyczna	30	700
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny (wyłącznie cukrowy i łuskowy)	30	500
<i>Raphanus sativus</i> L. Rzodkiew i rzodkiewka	10	50
<i>Rheum rhabarbarum</i> L. Rabarbar	10	135
<i>Scorzonera hispanica</i> L. Skorzonera (wężymord)	10	30
<i>Solanum melongena</i> L. Oberżyna	10	20
<i>Spinacia oleracea</i> L. Szpinak	10	75

1	2	3
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. Roszonka warzywna	10	20
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bób	30	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza cukrowa	20	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza pękająca	20	1000

Objaśnienia

- 1) Wielkość partii nie może zostać przekroczona więcej niż o 5 % masy określonej w kolumnie 2.
- 2) W przypadku odmian mieszańcowych roślin warzywnych, minimalna masa próby może być zmniejszona do 1/4 podanej masy próby, jednakże próba powinna mieć masę nie mniejszą niż 5 g i zawierać co najmniej 400 nasion.
- 3) Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej 1/4 podanej masy próby.

Tabela 2

Wymagania jakościowe dla nasion roślin warzywnych wszystkich kategorii

Gatunki	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna zawartość nasion innych gatunków	Minimalna zdolność kiełkowania
	% wagowy		% liczbowy
1	2	3	
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Cepa Cebula, w tym echalion	97	0,5	70
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Aggregatum Szalotka	97	0,5	70
<i>Allium fistulosum</i> L. Cebula siedmiolatka (czosnek dęty)	97	0,5	65
<i>Allium sativum</i> L. Czosnek pospolity	97	0,5	65
<i>Allium schoenoprasum</i> L. Szczypiorek	97	0,5	65
<i>Allium porrum</i> L. Por	97	0,5	70
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. Trybuła ogrodowa	96	1,0	70
<i>Apium graveolens</i> L. Seler naciowy	97	1,0	70
<i>Apium graveolens</i> L. Seler korzeniowy	97	1,0	70
<i>Asparagus officinalis</i> L. Szparag	96	0,5	70

<i>Beta vulgaris</i> L. Burak liściowy i ćwikłowy	97	0,5	50 (do liczby kłębków)
<i>Brassica oleracea</i> L. Kapustne, oprócz kalafiora	97	1,0	75
<i>Brassica oleracea</i> L. Kalafior	97	1,0	70
<i>Brassica rapa</i> L. Kapusta pekińska	97	1,0	75
<i>Brassica rapa</i> L. Rzepa	97	1,0	70
<i>Capsicum annuum</i> L. Papryka	97	1,0	70
<i>Cichorium intybus (partim)</i> L. Cykoria liściowa	97	1,0	70
<i>Cichorium intybus (partim)</i> L. Cykoria korzeniowa	97	1,0	70
<i>Cichorium endivia</i> L. Endywia	97	1,0	70
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai Kawon (arbuz)	97	1,0	70
<i>Cucumis melo</i> L. Melon	97	1,0	70
<i>Cucumis sativus</i> L. Ogórek	98	0,1	80
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne Dynia olbrzymia	98	0,1	80
<i>Cucurbita pepo</i> L. Dynia zwyczajna	98	0,1	75
<i>Cynara cardunculus</i> L. Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	96	0,5	65
<i>Daucus carota</i> L. Marchew	95	1,0	65
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. Koper włoski (fenkuł)	96	1,0	70
<i>Lactuca sativa</i> L. Sałata	95	0,5	75
<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. Pomidor	97	0,5	75
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Neman ex. A.W. Hill Pietruszka	97	1,0	65
<i>Phaseolus coccineus</i> L. Fasola wielokwiatowa	98	0,1	80
<i>Phaseolus vulgaris</i> L. Fasola zwykła karłowa i tyczna	98	0,1	75

<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny (wyłącznie cukrowy i łuskowy)	98	0,1	80
<i>Raphanus sativus</i> L. Rzodkiew i rzodkiewka	97	1,0	70
<i>Rheum rhabarbarum</i> L. Rabarbar	97	0,5	70
<i>Scorzonera hispanica</i> L. Skorzonera (wężymord)	95	1,0	70
<i>Solanum melongena</i> L. Oberżyna	96	0,5	65
<i>Spinacia oleracea</i> L. Szpinak	97	1,0	75
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. Roszonka warzywna	95	1,0	65
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bób	98	0,1	80
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza cukrowa¹⁾	98	0,1	85
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza pękająca	98	0,1	85

Objaśnienie

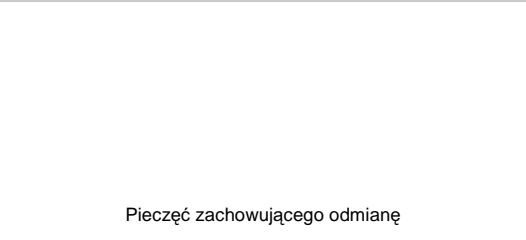
¹⁾ W przypadku supersłodkich odmian kukurydzy cukrowej:

- minimalna zdolność kiełkowania wynosi 80%,
- na etykietach urzędowych i etykietach prowadzącego obrót umieszcza się wyrazy: „minimalna zdolność kiełkowania – 80%.

Wymagania dotyczące chorób i szkodników:

- 1) materiał siewny roślin warzywnych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od wszelkich szkodników magazynowych;
- 2) materiał siewny roślin warzywnych powinien być wolny od żywych *Acarina* spp.;
- 3) materiał siewny roślin strączkowych powinien być wolny, w szczególności od następujących żywych organizmów:
  - a) *Acanthoscelides obtectus* Sag.,
  - b) *Bruchus affinis* Froel.,
  - c) *Bruchus atomarius* L.,
  - d) *Bruchus pisorum* L.,
  - e) *Bruchus rufimanus* Boh.

....., dnia .....

Pieczęć zachowującego odmianę

UPOWAŻNIENIE Nr .....

Na podstawie art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512):

Upoważniam Panią/Pana .....

(imię, nazwisko i adres zamieszkania/nazwa firmy i siedziba)

do złożenia wniosku o dokonanie oceny polowej odmiany chronionej wyłącznym prawem, w roku/latach.....

Lp.	GATUNEK	ODMIANA	NR WPISU ¹⁾	KRAJ OCHRONY ODMIANY WYŁĄCZNYM PRAWEM ²⁾	POWIERZCHNIA UPRAWY	STOPIEŃ KWALIFIKACJI MATERIAŁU WYJŚCIOWEGO	ADRES PLANTACJI	UWAGI
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

1) Numer wpisu do odpowiedniego urzędowego wykazu chronionych odmian i ich hodowców.
2) Kraj, w którym odmiana podlega ochronie wyłącznym prawem, w przypadku ochrony odmiany na poziomie unijnym – wpisać CPVO.

.....
Pieczęć i podpis osoby udzielającej upoważnienia

**WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN ROLNICZYCH, KTÓRYCH MATERIAŁ SIEWNY MOŻE BYĆ UZNANY ZA
MATERIAŁ SIEWNY KATEGORII HANDLOWY**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.
2	Gorczyca czarna	<i>Brassica nigra</i> L.
3	Wiechlina roczna	<i>Poa annua</i> L.
4	Wyka pannońska	<i>Vicia pannonica</i> L.
5	Mozga Hardinga	<i>Phalaris aquatica</i> L.
6	Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.
7	Siekiernica włoska	<i>Hedysarum coronarium</i> L.
8	Cynodon palczasty	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.
9	Orzech ziemny	<i>Arachis hypogaea</i> L.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny poszczególnych grup roślin lub gatunków, szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego oraz wzoru upoważnienia zachowującego odmianę stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 40 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512).

W projektowanym rozporządzeniu określono:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych;
- 2) liczbę rozmnożeń materiału siewnego dla poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego;
- 3) szczegółowe wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem w szczególności:
  - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji nasiennej w odniesieniu do poszczególnych grup roślin i gatunków,
  - b) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności, określenie przedplonu oraz zmianowania roślin na plantacjach nasiennych,
  - c) czasu prowadzenia planacji wieloletnich roślin rolniczych,
  - d) sposobu oznaczania plantacji nasiennych;
- 4) szczegółowe wymagania w zakresie jakości materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych;
- 5) dopuszczalną wielkość partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w obrocie;
- 6) sposób oznaczania partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 7) wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, oraz wymagania jakościowe dla tego materiału;
- 8) wzór upoważnienia udzielanego przez zachowującego odmianę osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym, składającej wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem.

Ww. regulacje projektowanego rozporządzenia uwzględniają cechy biologiczne poszczególnych grup roślin lub gatunków, specyfikę ich wytwarzania i stanowią implementację przepisów UE:

- 1) dyrektywy Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2298, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 55, z późn. zm.);
- 2) dyrektywy Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2309, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 66, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 292, z późn. zm.);
- 4) dyrektywy Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 313, z późn. zm.);
- 5) dyrektywy Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzeniakami ziemniaków (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 60, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.3, t. 36, str. 340, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 74, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.3, t. 36, str. 354, z późn. zm.);
- 7) decyzji Komisji 2004/842/WE z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, na mocy których Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego należącego do odmiany, dla której

złożono wniosek o włączenie do krajowego katalogu odmian roślin rolniczych lub katalogu odmian gatunków warzyw (Dz. Urz. UE L 362 z 09.12.2004, str. 21);

8) dyrektywy Komisji 93/17/EWG z dnia 30 marca 1993 r. określającej wspólnotowe klasy dla elitarnych sadzeniaków ziemniaka, wraz z warunkami oraz oznaczeniami stosowanymi dla tych klas (Dz. Urz. WE L 106 z 30.04.1993, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 169);

9) dyrektywy Komisji 2006/47/WE z dnia 23 maja 2006 r. ustanawiającej specjalne warunki dotyczące obecności *Avena fatua* w materiale siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2006, str. 18);

10) dyrektywy Komisji 2006/55/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającej załącznik III do dyrektywy Rady 66/402/EWG w odniesieniu do maksymalnej wagi partii materiału siewnego (Dz. Urz. UE L 159 z 13.06.2006, str. 13);

11) dyrektywy Komisji 2007/72/WE z dnia 13 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG w odniesieniu do włączenia gatunku *Galega orientalis Lam.* (Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 79);

12) dyrektywy Komisji 2008/62/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do rejestracji populacji miejscowych i odmian roślin rolniczych przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i regionalnych i zagrożonych erozją genetyczną oraz obrót materiałem siewnym i sadzeniakami ziemniaka tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 13, z późn. zm.);

13) dyrektywy Komisji 2008/124/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ograniczającej obrót materiałem siewnym niektórych gatunków roślin pastewnych oraz oleistych i włóknistych do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako elitarny materiał siewny lub kwalifikowany materiał siewny (Dz. Urz. UE L 340 z 19.12.2008, str. 73);

14) dyrektywy Komisji 2009/74/WE z dnia 26 czerwca 2009 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/55/WE i 2002/57/WE w odniesieniu do botanicznych nazw roślin, naukowych nazw innych organizmów oraz niektórych załączników do dyrektyw 66/401/EWG, 66/402/EWG i 2002/57/WE w związku z rozwojem wiedzy naukowej i technicznej (Dz. Urz. UE L 166 z 27.06.2009, str. 40);

15) dyrektywy Komisji 2009/145/WE z dnia 26 listopada 2009 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i rejonach zagrożonych erozją

genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 44);

16) dyrektywy wykonawcza Komisji 2012/37/UE z dnia 22 listopada 2012 r. zmieniająca niektóre załączniki do dyrektyw Rady 66/401/EWG i 66/402/EWG w odniesieniu do warunków, jakie muszą być spełnione przez materiał siewny *Galega orientalis* Lam., maksymalnej wagi partii materiału siewnego niektórych gatunków roślin pastewnych i wielkości próbki *Sorghum* spp. (Dz. Urz. UE L 325 z 23.11.2012, str. 13).

Przepisy projektowanego rozporządzenia dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, w odróżnieniu od przepisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 29, poz. 189, z późn. zm.), zgodnie z delegacją zawartą w art. 40 ustawy o nasiennictwie wprowadzają przepisy objęte rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków (Dz. U. Nr 221, poz. 1623) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie sposobu oznaczania partii materiału siewnego (Dz. U. Nr 209, poz. 1546). Objęcie jednym rozporządzeniem regulowanego obszaru ma na celu uproszczenie prawa.

Przepisy projektowanego rozporządzenia dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w odróżnieniu od przepisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego implementuje również przepisy dyrektywy wykonawczej Komisji 2012/37/UE.

Niezależnie od wyżej wymienionych przepisów projektowane rozporządzenie określa wzór upoważnienia udzielanego przez zachowującego odmianę osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym, składającej wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem. Regulacja ta ma na celu ujednoczenie dokumentacji wystawianej przez zachowujących odmianę i usprawnienie składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.

W związku ze zmianą upoważnienia dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi projektowane rozporządzenie uchyla niektóre przepisy:

- 1) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego,
- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków,
- 3) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie sposobu oznaczania partii materiału siewnego.

Uchylenie części przepisów ww. rozporządzeń ma miejsce ponieważ obowiązujące rozporządzenie dotyczy zarówno materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, jak też materiału siewnego roślin sadowniczych oraz rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych. Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie przepisy dotyczące szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego roślin sadowniczych, materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli zostaną określone w odrębnym rozporządzeniu. W związku z zaawansowanymi pracami legislacyjnymi nad przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi zasad zabezpieczania i etykietowania materiału siewnego roślin sadowniczych, stosowne rozporządzenie ministra właściwego do spraw rolnictwa, które będzie wdrażało te przepisy unijne, zostanie opracowane po ogłoszeniu właściwej dyrektywy.

Przyjęty tryb pracy nad projektowanym rozporządzeniem wynika z bardzo pilnej konieczności pełnej implementacji dyrektywy Komisji 2009/145/WE przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i rejonach zagrożonych erozją genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (termin wdrożenia upłynął dnia 31 grudnia 2010 r.).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z przepisami Unii Europejskiej.

Przepisy zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie są przepisami technicznymi w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na podmioty zajmujące się rejestracją odmian, wytwarzaniem i obrotem materiałem siewnym.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zmianą limitów wydatków jednostek sektora finansów publicznych, określonego w projekcie ustawy o nasiennictwie, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przesłany do organizacji społeczno-zawodowych, związków zawodowych, a w szczególności do: Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowej Komisji NSSZ „Solidarność”, NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych, Rady Krajowej Związku Zawodowego Rolników „Samoobrona”, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Polskiej Izby Nasiennej, Związku Twórców Odmian Roślin Uprawnych. Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji także do Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

 Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roslin

ZASTĘPCA DYREKTORA

Krzysztof Smaczynski
DYREKTOR DEPARTAMENTU
Hodowli i Ochrony Roslin

Małgorzata Surawska

Akceptował:

Za zgodność pod względem
Prawnym i redakcyjnym:

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Krystyna Gurbiel